

Szántai Lajos Mátyás és a Pálosok...

(előadás jegyzet)

A következőkben a Pálos rend és Hunyadi Mátyás kapcsolatát fogjuk megvizsgálni. Arra is választ keresünk, hogy a rend és Mátyás életében mit jelent a holló. Előjáróban tudni kell, hogy Mátyás pálosokkal való kapcsolata sokkal szorosabb, bensőségesebb és szilárdabb, mint ahogy azt az oknyomozó történelemtudomány vagy akár csak a vallástörténet érzékelteti.

Mátyás, mielőtt nagy dolgokat cselekedett, egyetlenegy égi közbenjáró segítségével könyörgött, és ez azért különös, mert a magyar szentek között vannak olyan szentek, mint Szent István vagy Szent László király. Hunyadi Mátyás nyilvánvaló módon az ő égi mennyei pártfogásukat is igénybe vette, de meglepő módon, amikor valami nagyon sorsdöntő lépésre szánta el magát, mindig egy titokzatos Szent Pál közbenjárását kereste. Ez vallástörténeti és történelmi tény. Ez olyan súllyal jelentkezik Mátyás életében, hogy azon lehet csodálkozni, hogy erre a kétségtelen tényre miért nem figyelünk oda. Miért keresi Hunyadi Mátyás király a Szent Pállal való kapcsolatot? Miért keresi mindig élete során azt a pontot, ahol a Szent Pál által képviselt energiákat tudja itt a földön megvalósítani és kibontakoztatni? Ha megnézzük Mátyás első uralkodói oklevelét, akkor egy nagyon érzékletes dátummal fogunk találkozni, hiszen ezt az oklevelet 1458. január 24-én állította ki.

Mitől lényeges ez a január 24-e? És mitől lényeges, hogy éppen ez Mátyás király első uralkodói oklevele? Érzékelhetjük, hogy a legelső uralkodói tett, amikor magát először nevezi választott királynak, egyáltalán nem mindegy, hogy az esztendő körében éppen melyik napra esik. Január 24. Szent Pál ünnepének előnapja, s ebből érezhetjük, hogy a „szent pálság” egy nagyon erős vonulatot fog majd Mátyás életében jelenteni. Azon is el lehet tünődnünk, hogy milyen köze van „jóraforduló”, apostol szent Pálnak, thébai remete szent Pálhoz, egyáltalán kapcsolódnak-e ők egy vallási szertartásrendben? Úgy tűnik, tudnunk kell, hogy kapcsolódnak, és a két Pál hátterében, mintha ebben a mezőnyben egy harmadik Pál is felbukkanna, egy olyan szent Pál, aki összeköttetést teremt az apostol és a thébai remete között.

Hogy Mátyásnak a pálos renddel milyen a kapcsolata, azt Gyöngyösi Gergely, - aki maga is a pálos rend irányítója és kormányzója volt Hunyadi Mátyás halála után, - nagyon szépen és tanulságosan megírja. Ez azt jelenti, hogy Mátyás király ideje alatt a pálosok legfőbb vezetője mintha Mátyás király lett volna, ugyanakkor pedig mintha az ország legfőbb vezetője Mátyás király mellett mindig az adott pálos generális lett volna. Egyszerűen elválaszthatatlanok egymástól.

Egy nagy lakoma alkalmával, egyszer Mátyás király megragadta az alkalmat, hogy egy kicsit enyhítsen a szorongatott és nehéz pillanatokon. Ezek a nagy lakomák általában szabályos kis ünnepélyes alkalmakkal is felérték. Ez azt jelenti, hogy az ilyen ünnepélyesnek mondható lakomák közepette a magyar király találkozott saját alattvalóival, a főurakkal, a főpapokkal és ilyenkor az étel elfogyasztása közben nem hallgattak, mert sajnos Mátyás király máskor időt szakítani a mély bölcseletre és beszélgetésre nem nagyon tudott és ilyenkor tényleg nagyívű beszélgetések folytak.

Mátyás király az egyik ilyen alkalommal, miközben a főurak hol az egyik hol a másik szerzetesrendet ajánlották az elsőség helyére, Mátyás király egy darabig hallgatta az ajánlásokat, majd a következőket mondta: „én mindannyiótok figyelmébe a pálos rendet ajánlom”. És a főurakat ez különösebben nem lepte meg, de ilyenkor általában egy próbának szokták az állítást alávetni. Mátyás király hívatott 3 futárt és megbízta őket, hogy az összes templomot, amely Budán található, járják végig, és figyeljék meg, hogy a mi zajlik ezeken a helyeken.

Szétszaladtak a futárok és végigjárják a templomokat, majd néhány óra múlva visszajöttek, és a következőket mondták: minden templomban csönd van, mindegyik be van zárva, legyen az ferences, johannita, domonkos, ebben a dologban mind azonosnak tekinthető, mert zárva vannak és a templomokban nem történik semmi. Az utolsónak érkező futár a következőt jelentette: Remete Szent Pál, vagyis a pálos rend templomaiban istentisztelet folyik, áhítat és imádkozás. Erre azt mondta Mátyás király az uraknak: „látjátok, míg más szerzetesrendek az alvással, a pihenéssel törődnek, addig a pálosok szakadatlanul dicsérik az Urat és könyörögnek hozzá Magyarországot megmaradásának érdekében”. Ez egy jó példázat, és lehet belőle érzékelni, hogy számos esetben Mátyás király, ha mással nem, akkor példázattal erősítette meg azt az állítását, hogy Magyarországon a legerőteljesebb és leghatalmasabb szerzetesrend a pálos rend.

Egy másik alkalommal, amikor megint ünnepélyes lakoma folyt, Mátyás király Nagy Lajos királyunk egyik régi mondását idézte az ebéd közepette. Ez egy nagyon híres mondás volt a középkorban, amit Nagy Lajos király az általa alapított pálos monostorban, Márianosztrán jelentett ki.

Tudni kell, hogy Márianosztra volt számára a legkedvesebb kolostor. Ebben a kolostorban

egyébként Mátyás király idejében volt egy olyan földalatti hatalmas terem, ahol a pálos testvérek romlatlan testtel aludtak örök álmukat. Tehát nem akármilyen kolostorról van szó. Itt mondta Nagy Lajos király és ezt ismételte el Mátyás király egy bizonyos alkalommal: „ahogy az erdei vadak prémje sokkal szebb, mint a háziállatoké, úgy azok az emberek is tisztábbak, becsületesebbek és ragyogóbbak, akik a világtól elvonultan különélnek.” És itt megint a pálos rendre gondoltak.

Még egy példa: Mátyás király igen nagy előszeretettel szokta felkeresni a budaszentlőrinci pálos kolostort. Ez valamikor Buda vára felett volt egy olyan hegyen, amelynek beazonosítása mára úgy tűnik teljesen lehetetlenné vált, csakúgy, mint Buda váráé. 1526-ban a mohácsi csatavesztés után, amikor a törökök benyomultak az ország belsejébe, először nem Buda vára alá vonultak fel, és ebből már lehet érzékelni, hogy eszük ágában sem volt Budával bajlódni. Buda egy erődtített város volt, a külvárost egy kicsit megrongálták, felperzselték, de a királyi várat érintetlenül hagyták. Mi az, amit mégis elpusztítottak az első hullámban: a budaszentlőrinci pálos kolostort.

Mostanában lehet olyan véleményeket hallani, hogy a pálosok a Pilisben a római katolikus vallás szálláscsinálói voltak. Ez nem igaz! Ezek az emberek vagy nagyon ostobák, vagy hihetetlenül rosszindulatúak, de egyet tudnunk kell, ha ilyen kijelentésre vetemednek, akkor a rádió és a televízió mindig a rendelkezésükre áll. Erre oda kell figyelni, mert nem arról van szó, hogy valakit kedvelünk, hanem élet-halálkérdésről van szó, és nem mindegy, hogy a nemzet megújításának vonalát milyen színben állítjuk be. A török, - nem tudva erről, hogy a pálos rend a római katolikus vallás szálláscsinálója, valahogy a szultán erről nem értesült, - nem Buda várával kezd el foglalatzkodni, hanem rögtön az első hullámban, amikor még igazán nagy pusztítást még nem végeztek, megnyertek egy csatát, jöttek be az ország belsejébe, maguk sem tudták egyébként, miért jöttek, de szabad út nyílt előttük. De valamiről a törökök jobban értesültek, mint mi, és Visegrád várával kezdtek el bajlódni, de ott „véletlenül” a pálosok feltartóztatták őket, majd a rendszert megkerülve, hátulról próbálták meg bevenni ezt a hatalmas természetes erődtítésrendszert. Így jutottak el Buda fölé, a budaszentlőrinci kolostorhoz. 10 napig tartózkodtak itt, megközelítőleg 20-25 ezer ember. El lehet képzelni, hogy egy külön elit alakulat 10 teljes napon keresztül mit tud pusztítani és rombolni. Ahogy mondani szokták, még az alapokat is kiásták.

Ezért nem lehet jó szívvel fogadni azt a kísérletet, vagy azonosítási helyet, amely a budaszentlőrinci pálos kolostort ide, valahol a mai Buda környékére, a János-hegy lábához helyezi el. Ne felejtjük el, hogy ott még a múlt században is álltak a falak, ott még oltárokat lehetett találni. A budaszentlőrinci kolostorról pedig maguk a pálosok mondják el a pusztítás után, hogy „nincs az az emberi kultúra, és nincs az az emberi tudás, amely ezt a kolostort a rombolás után újra a maga megfelelő fényében vissza tudná állítani”. Ha 20-25 ezer ember, egy zsebkendőnyi területen tíz teljes napon keresztül rombol, akkor érzékelhető, hogy micsoda elementáris pusztítást vittek végbe. S végre el kell azon is gondolkodni, hogy miért ez a hely volt a pusztítás fő célja. Miért egy kolostort pusztítanak el? Miért ezt tekintik a legfőbb rombolási célpontnak Magyarország szívében? Miért volt ennyire fontos a budaszentlőrinci kolostor?

És erre a legjobb példa, maga Mátyás király, ugyanis ő a nemzet sorsát és megújítását ebbe a kolostorba helyezte bele, mint legnagyobb reménységét. A magyarság még egyszeri megújítása, nem kis közösségek, nem országrészek szintjén, hanem a magyar királyság szintjén, a pálos rend kezében volt. Tehát nem véletlen, hogy a török fő támadás éppen feléjük indult el.

Mátyás király nagy előszeretettel, sokszor saját maga, csak egyedül, sokszor pedig néhány jó barátját, tekintélyes főnemest, vagy főurat, vagy becsületes nemes embert magához véve, ment fel a budaszentlőrinci kolostorba. Egy alkalommal, amikor már leszállt az este, bebocsátást kért a kapun. Az egyik pap, beengedte Mátyást, és akarta szétkürtölni a hírt, hogy megjött a király, de Mátyás figyelmeztette: most ne szóljal senkinek. És azok a szerzetesek, akik észrevették, hogy itt van a király, kénytelenek voltak megesküdni, hogy nem árulják el jelenlétét. Ugyanis, ahogy mondani szokták, az

uralkodó „gyors lejárátú, rutin ellenőrzésre” érkezett. Valamire nagyon kíváncsi volt, valami olyan titokra, aminek meglátása és tapasztalása eleve kizárta volna, ha a pálosok tudják, hogy ő ott van. Ne gondoljunk nagy titokra. Legalábbis, a leírás, ami ebből az eseményből fennmaradt számunkra, az úgy tűnik elég hiányos és a lényegét természetesen nem mondja el.

Este, az utolsó misemondás után elkezdődött a nagy vezeklések időszaka. Ez azt jelenti, hogy a pálosok összejöttek egy nagy kolostori teremben, és ott egy hatalmas nagy ostorral, amit bátran nevezhetünk a Teremtő Isten ostorának, egymást jól és kegyetlenül elverték. Ez úgy tűnik, egy öncélú aszkézis volt. Azonban ezt el is felejthetjük, mert a pálosok túlnyomó többsége a vitézek közül került ki. Nem árt tudni, hogy ők nem csenevész emberek voltak. Pl. ha egy pálos kolostorban felbukkant egy kis termetű ember, akkor az az egész közösség megrökönyödésére volt, mindenki csodálkozott, hogy egy kis termetű ember hogyan léphetett be a kolostorba. Ezek az emberek ugyanis férfiak, sudár termetűek, délcegek voltak, tartásuk volt, és általában kardforgató férfiak közül kerültek ki. Ilyen közösségben az, hogy öncélú módon elkezdjenek vezekelni, egészen egyszerűen nem létezik, mert ez egy olyan szertartás, amikor ténylegesen le kell vezetni a világban működő rosszat. Le kell vezekelni a világmindenségben működő fenyegető sötétséget és rosszat. Ez pedig szenvedés nélkül még soha senkinek nem sikerült.

Ekkor a kolostorban a perjel úr egy Gergely nevezetű rendfőnök volt, akit Mátyás nagyon szeretett. Gergely perjel Mátyás király annyira szerette, hogy amikor a haláláról értesült, akkor az ebédlőasztalnál sírva fakadt, mert ő pontosan tudta, hogy kit sirat el. A főurak egészen egyszerűen nem értették miért, és ekkor Mátyás a következőket mondta nekik: „meghalt országomban egy főpap és úgy tűnik, hogy erről senki nem tud”. Ezt a mondatot Mátyás ma is elmondhatná, mert úgy tűnik, hogy ezekről a hatalmas férfiakról, akik ténylegesen az életüket áldozták azért, hogy mi itt az ezredvég idején úgy ahogy még, de éldegéljünk, egészen egyszerűen, mintha nem is léteztek volna, arra gondolunk, hogy ez maga a régmúlt és történelem. De ez nem a múlt, mert ez egy olyan jelen, ami most is a jövőendő záloga.

Mátyás tehát felment a templomban a karzatra és végignézte azt a félelmetes – és ténylegesen újra és újra hangsúlyozandó – férfias aszkézist, amit a pálos atyák végrehajtottak, teljesen titokban, mert itt ez a lényeg.

Hogyha pl. a ferences testvérek böjtöltek, vezekeltek, ez úgy nézett ki, hogy egész ország-világ tudta. Azt, hogy a pálosok vezekelnek, és sanyargatják magukat, senki nem tudta, ugyanis ennek semmiféle külsődleges jele rajtuk nem volt. Ha mondjuk 40 napos böjtöt tartottak, napi 1 dl vörös boron és egy kis darab kenyéren, akkor ez rajtuk nem látszott. A pálosok nem vízzel és kenyérral böjtöltek, hanem borral, és itt gondoljunk az utolsó vacsora misztériumára. Ezekre oda kell figyelni!

Gondoljunk arra, amikor egy alkalommal összehasonlítják Mátyás királyt Frigyes, német-római császárral. Maga Zrínyi Miklós is megteszi ezt az összehasonlítást, s a következőket mondja: „amaz fősvényi, kapzsi, zsugori és a kincseit ládában gyűjti és vízivó, emez pedig nagyvonalú, adakozó és a kincseit nem ládába gyűjti, mert a magyar király a dicsőséget gyűjti magába és sugározza szerteszét a világba és Mátyás király borívó. Úgy tűnik, hogy ez az apró kis jelentéktelennek tűnő mozzanat, adott esetben eléggé fontos lehet, ugyanis a magyar nyelvben a borívásra van egy vallásos fogalom: **ÁLDOMÁS** – ez pedig szertartás.

A pálosokon tehát senki nem látta, hogy vezekelnek, és böjtölnek, mert nem lehetett tapasztalni rajtuk a szenvedést, amelyért titokban, az ország megmaradásának érdekében keresztülmentek nap, mint nap. Amikor valaki találkozott velük, akkor egy daliás, ha már öreg, akkor tisztességben megőszült, délceg, fehér ruhás, sugárzó arcú öregembert látott, mintha maga a Teremtő jött volna le közénk. És hihetetlen erő sugárzott belőlük.

Velük ellentétben meg kell nézni a mai pálosokat, mert életpéldát a mai pálos rend is vehetne az elődökről, mert ezek nem titkok. Miért nem állítják helyre az eredeti pálos hagyományokat, miért csak a látszatok látszatáig jutnak el? Az ember elképed, hogy pont azokon a területeken, ahol nagy dolgokat kellene, sőt kötelező lenne ma is végrehajtani, ott van a legnagyobb csönd, tunyaság, és a viszonylatokhoz képest a legnagyobb nemtörődömség.

Mi történt ezen a különös éjszakán, amikor Mátyás király megjelent titokban a kolostorban? Felment a karzatra és azt látta, hogy a pálosok kegyetlenül, vérig verik egymást a hatalmas, fenyegetően erőteljes ostorokkal, és amikor úgy tűnt, hogy már-már vége van a nagy ostorozásnak, Mátyás király megcsóválta a fejét és a következőket mondta: ez így nem jó, a perjel úr kimarad ebből a szertartásból? És akkor figyelmeztették az ott lévő kispapok: Felség, várja ki a végét! És kiderül, hogy a perjel, - ma úgy mondanánk - egy olyan napi adagot kapott ebből a szertartásból, ami sokszorosan meghaladta a kolostor többi lakóinak szenvedését. És Mátyás, amikor ezt látta, a könnyei elkezdtek potyogni. Itt érzékelhető, hogy egy olyan király, akiről elmondták, hogy amikor Szabács ostrománál maga mellé vett egy kis apródot, hogy együtt menjenek a várfalak kifürkészésére. Egy csónakon cserkésztek be a várat, de észrevették őket a törökök és odairányították az ágyút. A lövedék a Mátyás mellett ülő kis vitézt találta telibe, Mátyás szeme sem rebbent, pedig ez egy haláleset volt és igenis megsiratta a kis segédjét.

Tudjuk, hogy Mátyást imádták a vitézei, mert mindenkit név szerint ismert, ha kellett ő kötözte be sebeiket, ő bízta őket, ha csüggedtek. És itt amikor mellette halt meg a kis vitéz, a szeme sem rebbent, mintha nem történt volna semmi, szépen ment tovább és nézte a falakat.

Budaszentlőrincen pedig elkezdtek potyogni a könnyei, mert ez magának Krisztusnak ostorozása, ez az a szenvedés. Tehát itt a pálosok nem a saját testükben szenvedtek, hanem újra átélték, ahogy Krisztus szenvedett az ostorozástól, és a budaszentlőrinci vikárius, a megostorozott Krisztus szinte összes szenvedését magára vette. Ez azt jelenti, hogy amikor őt verték, akkor már nem, mint perjel volt jelen, hanem mint Krisztus, és Mátyás ezt látta, ez hatotta meg annyira, hogy sírt.

Ekkor így szólt Mátyás a karzaton: „Óh szent férfiak, óh Isten harcosai, akikben semmi hiányosság nincsen, egytől egyig szent férfiak vagytok!”

Ebben a mondatban nagyon sok mindent elmondott: harcosok, szent férfiak, Isten harcosai. Harcolni ugyanis nagyon sok úton-módon lehet ebben a világban. Mátyás ezt követően mondta Gergelynek, hogy oda fogja adományozni nekik a Fehéregyházi templomot. A fehéregyházi templom maga a titok. Tudjuk, hogy Mátyás fennmaradt levelében, - melyben a pápai megerősítést kéri Rómából, - leírja: a hegyek lábánál található az a fehéregyházának nevezett templom, amelyet szent elődeink építettek és most romokban áll. Mátyás a pálosokon keresztül ezt a Fehéregyházát újíttotta meg. És nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy a hagyományok szerint Árpád vezér sírja valahol a Fehéregyházi templom körzetében volt. És Mátyás király ezt az egyházat bízta a pálosokra.

Mindezek után már eléggé tisztán lehet érzékelni, hogy Mátyás király és a pálosok kapcsolata nem egyszerűen egyéni szimpátián alapult. Minthogyha maga a pálos rend és maga a király, tényleg tudtak volna egy nagy titkot, amely Magyarország megmaradásának zálogát jelentette. Amikor meghalt Mátyás, a pálos évkönyvekben megjelent a következő bejegyzés 1490. április 5-ével. „Az egyik hollós, siratja a másik hollóst”.

Úgy tűnik, hogy a Hollós, Mátyás neve előtt nagyon sokféle jelentéssel rendelkezett.

A következőkben azt vizsgáljuk meg, hogy ki, vagy mi ez a titokzatos holló. Miért a holló játssza itt most a főszerepet? Ez a miniatúra az Anjou legendáriumból származik, a Remete Szent Pál életét bemutató harmadik képecske, ennek vannak előzményei, és van egy következménye is, ahol már a képmező következő részében Remete Szent Pál halálát látjuk megörökítve.

Most csak a harmadik képet fogjuk megvizsgálni. Azt lehet tudni, hogy a pálos rend, thébai remete Szent Pált tekintette saját hőségnek. De azt is lehet tudni, hogy ez a thébai remete, minden jel szerint hasonmása, vagy váltótársa annak a Szent Pálnak, aki az események háttérében itt végig jelen van, és ezt maguk a pálos himnuszok árulják el. Amikor a középkori pálos himnuszok elkezdnek beszélni thébai remete szent Pálról, egy darabig ténylegesen a nagy hitvalló élettörténetét olvashatjuk, majd egyszerre jön egy hirtelen fordulat, és kijelentik az első remetéről, hogy ő apostol és próféta, és ez már nem a thébai remete szent Pál, de mégis egy Szent Pálról van szó. Az apostol Szent Pál a jóraforduló Pál, aki Saulusból lett Paulus, őt ismerjük, de itt egészen biztos, hogy nem róla van szó, hiszen thébai Pál élettörténetét mesélik el.

Hogyan került ki thébai remete szent Pál a sivatagi magányba, mert itt úgy tűnik nagyon fontos, hogy egy magányosság mentén haladunk. Tehát a pálos rendben olyan emberek élnek, akik a magány nagy próbáját az életük folyamán már kiállták. Ez egy nagy próba, és nem azonos az egyedüllét időszakával, mert az ember ha már nagyon unja embertársait, akkor nagyon jól érezheti magát egyedül, de ebben még semmi megpróbáltatás nincs. A magány nagy próbája a pálos rendnél, mindig a halálban megjelenő egyedüllétet jelentette. A pálosoknál ugyanis volt egy szertartás, a felvételi szertartás, amelyet az itt eltöltött első év után végeztek el. Tehát egy évig az ember tulajdonképpen minden kötelezettség nélkül élhetett a pálosok között.

Egy év után viszont döntenie kellett, hogy be akar-e lépni a pálos rendbe vagy sem. Ha úgy döntött, hogy belép, akkor következett el az a nagy próba, ami általában azt jelentette, hogy azokban a barlangokban, melyek általában majdnem minden pálos kolostor körzetében fellelhetők voltak, történt a felvételi szertartás. Ezekben a barlangokban a fő csarnokban volt egy kőből készült kád, egy szarkofág, vagyis koporsó. A jelöltnek ebbe kellett belefeküdni, és ebben nem jelképesen, hanem valójában élte át a halált, és a halálnak azt az arculatát, amely fenyegető, iszonytató, és hatalmas nagy egyedülléttel és magánnyal jár. Ezért beszélnek úgy a pálosokról, hogy „akik kiállták a magány és egyedüllét próbáját”. Az ember, halálának pillanatában hirtelen nagyon magányossá tud válni, amikor kiderül, hogy minden elveszett: az élet, az érzékszervek, az a képesség, amivel azonosítani tudja saját személyiségét és kiderül, hogy teljesen egyedül van. Ez a félelmetes állapot az egyetlen érzés, ami megmarad, de olyan kínzó, gyötrelmes érzés, hogy erről a nagy világvallások jól ismert halottas könyvei lépten-nyomon beszámolnak.

Vajon miért fontos ezt az állapotot átélni, miért ez a kulcsa mindennek?

Mert különben a rosszat nem tudjuk jóra fordítani, mert aki nem ismeri a végső, szinte a pusztulás szélét jelentő minőséget, az a világban soha nem fog tudni jól tenni, mert minden jótette csak „lebegni” fog a világban. Ez a mérce.

Első remete szent Pálról is elmondják, hogy ő a nagy magányos, elmegy egy sivatagba, pedig gazdag szülők gyermeke, nemes családból származik. És itt újra és újra figyelmeztetni kell arra, ami a pálosok egyik legnagyobb titka volt, legalábbis az Árpád-korban, de még Nagy Lajos király idejében is talán, hogy a fennállás első harminc éve alatt a pálosok közé, kizárólag csak főnemesi családból származó férfiak és ifjak léphettek be. És csak és kizárólag magyar főnemesi családból származó férfiak, mert itt végig a magyarságról van szó. Utána, amikor már a rend megerősödött és jól kimutathatóan megmaradt ez az ősmagyar hatalmas tengely végig a rend életében, akkor vettek fel esetleg más népek fiaiból is jelentkezőket. Tehát lehet érzékelni, hogy már az indulásnál fontos a nemesség, akárki volt is remete szent Pálként a pálos rend őse, egy biztos, nemes ember volt. Főnemesi családból származott és a gazdagságot ifjúságában hagyta ott, amikor az ember leginkább tud örülni az anyagi javaknak, akkor érte valami nagy csalódás, kiment a thébai sivatagba, és a hegyek oldalában talált magának egy szép, árnyas barlangot. A hegyet hatalmas nagy pálmafák vették körbe. Ebben az a figyelemreméltó hogy még a játékosság szintjén sem foglalkozott még senki azzal, hogy remete szent Pál öltözkédését a pálmafák adták, eledelét pedig a pálmafa gyümölcse adta. Pedig ha Pálnál fontos a pálmafa, és élettani jelentősége van, akkor itt a pálmafa Életfa, magának az egyetlen pálosságnak az Életfája, és ezt szinte szánkba rágja a legenda. Hiába nemzetközi a szavak, egyszerűen ilyen szépen magyarul mindent meg tudunk ebből érteni, hiába ő az egyiptomi remete szent Pál. És úgy tűnik, hogy az egyiptomi, a kopt és a latin nyelvekben ezek a megfelelések nincsenek benne. A Paulus latinul kicsit, tökmagot jelent. Ehhez képest pedig milyen emberek voltak a pálosok? Hatalmas természetűek, és nekünk észre kell venni, hogy itt tényleg egy magyar alapítású rend

jelenik meg a szó legteljesebb értelmében.

Remete szent Pál 60 teljes esztendeig élt egyedül a magányban. Ruházatát a pálmafa levele, eledelét a pálmafa gyümölcse adta, és nem messze ettől a helytől, volt egy csörgedező kis forrás. A forrás léte nagyon lényeges, mert a majdani Árpád-kori telepítésnél is mindig forrás mellé épülnek fel a pálos kolostorok, de nem pusztán azért, mert a vízre szükség van, ez is nagyon fontos, de itt ez a forrás egy kozmikus forrás megidézője.

Mikor van a naptárban jóraforduló Pál névünnepe?

A vízöntő havának legelején. Itt ugyanis egy energia típus jelenik meg, és a két Pál, a remete és az apostol, úgy tűnik ilyen kapcsolatban állnak egymással a magyar hagyományban!

Remete szent Pálról a magyar pálos hagyomány olyat mond el, amit a nagy kanonizált legenda egyetlen helyen sem említ, pedig egyszerű és nagyon fontos meghatározás: Pál, amíg itt tartózkodik, addig a teste a földön jár, a lelke, pedig a csillagok között. Erre a meghatározásra, vagy erre az útonjárásra a magyar vallásnak van egy gyönyörű fogalma, a révülés: a testem itt van, a lelkem pedig a csillagok között jár, ott keresi saját hazáját. Végig égi hazáról, égi honról beszélnek és ezt csak a magyar pálos hagyomány mondja így. Mást is elmondanak az idevonatkozó pálos források: Pál vezérlő fejedelemként működik, állandóan úgy határozzák meg, hogy ő vezérel.

Milyen minőség ez?

A magyar pálos írások nem azt mondják, hogy remete, hanem azt, hogy Pál a vezérlő, ő vezérli a remeték lelkeit a csillagos égbolton és a hegyek belsejében, a barlangok járataiban. A kettő pedig azonos idő alatt történik. Pedig a thébai remete szent Pálnak magányában nincsenek tanítványai, nem vezet senkit, a másik Pál viszont a háttérben, akiről nem lehet tudni semmit, csak egyet: „elhagyta hazáját, elhagyta gazdagságát és kincseit”. De a thébai remetére nem igaz, hogy elhagyta a hazáját. Ő csak saját városából egy kicsit kijebb ment a sivatagba, a magányba, de a magyar pálosok egy olyan Pálról beszélnek, aki messze vándorolt, nagy utat tett meg, és mintha egy gyöngyhimnuszt hallanánk, mint mikor valaki nagy magasságból odahagyja atyai kincseit, égi hazáját és elmegy idegen országba, a távolba bujdosni és ott éldegél.

Miután eltelt 60 év a thébai sivatagban, egy remete társ, akit szent Antalnak neveztek, álmában hírért vette, hogy nem ő a legnagyobb remete ebben a sivatagban. Szent Antal ugyanis abban a hitben ringatta magát, hogy ő a legtökéletesebb, a legjobb remete, ő tud erről az életformáról a legtöbbet nyújtani a világ számára, s egyszer csak a Teremtő álmában küldött hozzá egy angyalt és figyelmeztette: „tőled néhány napi járóföldre van az igazi, keresd fel őt, mert az idő kevés”. És innentől kezdve elkezdődik egy versenyfutás az idővel, amely úgy tűnik Magyarország megmaradásának érdekében, megközelítőleg Krisztus után 300 körül kezdődött el, ugyanis ezek az események ekkortájt történtek.

Figyeljünk fel arra, hogy itt az idő nem egy irányban, egy tengely mentén mozog, tehát nemcsak a múltból a jövő felé, hanem bizony a jövőből is vissza a múlt felé. Ez pedig a vízöntőség lényege: a két irányban áramló idő.

Útnak indult szent Antal, és elérkezett thébai szent Pálhoz, aki igazi remete volt, és esze ágában sem volt befogadni a „betolakodót”. Pálmafa aiját szépen becsukta, és Antal ott könyörgött, hogy engedje be. És a legendában itt az aijtóval elkezdenek játszani, hogy Antal be tud-e lépni az aijtón, meg tudja-e nyitni az aijtót. Ez úgy tűnik megint lényeges a történetben, mert ennek az aijtónak a neve: „égi kapu”. Ha pedig megnézzük, hogy a Szent Koronán Szent Pál, egy kapu alakzatban áll, akkor itt

nekünk a kaput tudnunk kell megnyitni.

Itt nem arról van szó, hogy Pál és Antal nem udvariaskodtak egymással, és hogy az egyik egy rigolyás vénember, aki 60 évig nem látott embert, azt hiszi, hogy valami szörnyeteg érkezett hozzá és előle bújik el, hanem ez egy figyelemfelkeltő szertartás, mert itt Pál és a Kapu, döntő jelentőséggel bírnak.

Végre megtörtént a csoda, Pál a pálmafa levelét félrehajtotta, egyszerre üdvözölték egymást, és anélkül, hogy bemutatkoztak volna, mindkettőjük nevén nevezte a másikat. Ez volt a tökéletes és csodálatos felismerés. Ezután elkezdtek beszélgetni, elmélkedni, és az egész napot istenes elmélkedésben töltötték. Valamikor a déli órákban, mikor már-már megéheztek, megjelent egy holló. (Ezt a hollót lehet a miniatúrán látni.)

Ez a holló - hogy ismerjük az előzményt - 60 teljes esztendőn keresztül, minden áldott nap hozott a csőrében egy fél kenyeret Pálnak. Ez úgy tűnik egyetlen embernek elegendő táplálék volt, legalábbis a legenda ezt fényesen bizonyítja. Igen ám, de most már ketten voltak. Megint megjelent a holló és most már nem egy kenyeret hozott. (Bár ezen a miniatúrán ez nem derül ki, amit a legenda szóban el tud mondani, azt nem biztos, hogy a festőnek ugyanígy le kell másolnia. Neki valami többet kell mutatnia, olyat, ami a szóbeli közlés során nem hangzik el.) A holló hozott két darab kenyeret és ekkor megszólalt Pál: „lásd Antal, a Teremtő Isten gondoskodott rólunk, mert eddig, amíg egyedül voltam, minden egyes nap – és most figyeljünk fel arra, hogy ennél a pontnál megkezdődik az idő mérése – egy fél kenyeret kaptam”. Mire elegendő akkor ez a fél kenyér minden áldott nap, ha nagy tettek akarok végrehajtani a világban? A nap egyik fele kimarad ebből. Ha nappal világos van, éjszaka pedig sötét, akkor ez azt jelenti, hogy a túlsó oldal, egy napi ritmuson belül, kenyér hiányában marad.

És miért fontos ez a kenyér? Gondoljunk az evangéliumra, mert ez valakinek a teste! S kiderül, hogy ez a kenyér most betölti a mindenség testét, ami jelen esetben azonos a magyarság, vagyis a nemzet testével. Tehát valamit ki kell majd tölteni, valamit, ami nem teljesedik ki évszázadokon keresztül, ami majd Hunyadi Mátyás idején ki fog egészülni, végleg és teljesen. Mert itt, bár eddig nem derült ki, de valahogy megpróbálunk eljutni Mátyáshoz, a hollóhoz, és a holló jelentéséhez.

Mátyást Corvinusnak nevezik, vajon miért? Nyilván nem azért, mert volt egy ilyen nevű római hős, ahogy Bonfini írja.

Mivel üzen Szilágyi Erzsébet a rabságban lévő fiának? Szilágyi Erzsébet küldi a hollót. Mi van Mátyás címerében? A holló. Mi van a pálosok címerében? A holló. A kettő ugyanaz. Ugyanaz a holló volt. Vegyük észre, hogy a két monda itt találkozik. Elindul valamikor Krisztus utáni évszázadokban egy hatalmas, eleven, lüktető áramlat, ami 1458-ban Mátyás trónra lépésénél megtalálja saját párját.

Itt lehet érzékelni, hogy kicsoda volt Mátyás király. Az egész világegyetem Mátyás megszületésével foglalatoskodott. Ha valaki elolvassa Zrínyi Miklós nagy munkáját, amit Mátyás királyról írt, abban a következőket írta Mátyás születéséről: „nem minden időben születnek ilyen emberek, és vélhetően a természet nagyon sokat fáradozott azon, hogy egy ilyen embert tudott adni nekünk”. A természet nagyon sokat fáradozott. És minden jel szerint a természet úgy elfáradt Mátyás megalkotásában, hogy többet erre nem is lesz már képes.

Mi azt hisszük a történelmi szereplőkről, hogy olyanok, mint mi, csak ügyesebbek. Hát nem olyanok, mert iszonyú nagy magasságból és ténylegesen a Teremtő közeléből érkeztek, és ha nincs pálos rend, nincsen thébai szent Pál, nincsen jóraforduló Pál, nem alapítja meg Béla király a pálos rendet, nincs Hunyadi Mátyás, és ha nincs Hunyadi Mátyás, akkor 1526 nem akkor következik be, és ha máskor következik be, akkor az véglegeset jelentett volna. Most nem tudnánk, mi az a Kárpát-medence. Ezek döbbenetes tények, ráadásul erre olyan adatok figyelmeztetnek bennünket, amiket ismerünk, hiszen Zrínyi Miklós Mátyás királyról szóló műve, középiskolában ajánlott olvasmány. Zrínyi

leírja és figyelmeztet arra, hogy a természet évszázadokon keresztül készítette ezt a csoda lelket, aki Mátyás király volt. És hollós Mátyás királynak a földre segítését szolgálta a pálos rend, a másik hollós. Amikor Mátyás meghalt, nemcsak a főurak dobták el a gyeplőt, hanem a pálos rend is. Innentől kezdve ugyanis a pálos rend is tudta, hogy vége. S erre nekünk mindenképpen oda kell figyelnünk.

Tehát a holló nem egy fél kenyeret hozott, - és ez a legfontosabb ebben a hollóban, - hanem két kenyeret. Ha volt eddig naponta, fél napra elegendő fény a lélekben, ami a napot félig kitöltötte, innentől kezdve minden egyes napra lesz elegendő energia ahhoz, hogy a fényt fel lehessen szabadítani, és a Teremtőhöz visszaküldeni.

Hogyan repül ez a holló, milyen a röpte? Egyetlen hangzót kell csak megváltoztatnunk, a hollót hullóra, mert szinte aláhullik a magasból, nem lehet azt mondani, hogy szárnyal, hanem mint akit leejtenek nagy magasságból, mintha tehetetlenül repülne le. Ez a hollóság lényege, megjelenik benne egy olyan minőség, ami bizony, ha tetszik, ha nem, nyelvi úton bontható ki, megjelenik a hullás. A hollót a magyar középkori egyházi hagyományban minden alkalommal hulló madárként ábrázolták. Aki nem ismeri a madarak röptét, aki csak képes könyvekben látott madarat repülni, az nyilván nem veszi észre ezeket a látható madártani mozdulatokat. És mi van a holló csőrében? Ami egyébként nem is a csőrében van, mert a csőre nyitva van, a csőr pedig valamiféle csicsergést jelenít meg, amiről a holló esetében szó nem lehet, de mégis valamiféle hangadási mértékegységét jelent. Ami belőle áramlik, az egy aranyló test, a kenyér. Ha az égből jön, és holló hozza a csőrében, akkor ez a kenyér égi-test. Próbáljuk meg a kenyeret valamiféle üdvtörténeti fogalomként átalakítani, ami éppen az evangéliumban eléggé sarkalatos módon jelentkezik. Tehát van a *kenyér* szavunk, és ha behelyettesítjük, *könyör* lesz belőle. S akkor ez a holló már maga a hála, és amit magával hoz, az a könyörülés lesz. És min vagy kin könyörülnek meg az égből?

Eddig az emberiségnek, vagy a magyarságnak fél napra elegendő energiája, életideje volt, s itt ez a lényeg, a hollóval, a hollóssal, jön egy hatás, egy többletenergia, és minden nap magában a könyörületben részesülhetünk. Visszatérve erre a madárkára, ő fekete holló, és ha az égből jön, akkor azt is lehet érzékelni, hogy ő nem a nappali égbolt madara, mert ez bizony az éjszakai égbolt jelölője, egy sötét madár. Éjszaka pedig nem is a madarat fogjuk látni, hanem azt kenyeret, azt a testet, ami világít, és hogy fénytermészetű a kenyér, ami a csőrében van, azt nagyon szépen jelzi a szentek körüli dicsfény, mert Pál és Antal dicsfénye is beleszalad ebbe a fénylő, kerek testbe. A glória pedig fényből van. Minek nevezzük tonzúraszerű, kerekded kinyírást? PiLiSnek. S a kenyérnek a szélét, amit le szoktak vágni, megint csak pilisnek. És kikről beszélünk most? PáLoSokról. És ez az, aminek döntő a jelentősége.

Itt ülnek ők ketten, és hogy melyik Pál és melyik Antal, azt is fel lehet ismerni, nyilván a tekintélyesebb, Pál van magasabban, Antal pedig egy kicsit alacsonyabban, és Pál jobb keze, az Antalnál lévő nyitott könyvből egy darabot kitakar. Érdemes azokra a kis lélektani megoldásokra is figyelni, ahogy az Anjou legendárium festője őket elénk állítja. Antal ugyanis sír. Antalnak hullanak a könnyei, ráadásul a testtartása és az arckifejezése is a megrökönyödött embert idézi fel. Azt az embert, aki igazából már nem sok reményt lát arra, hogy a rossz dolgokat ebben a világban jóra lehet fordítani. Pál egy kicsit magasabban van, arca is fenéköltebb, magabiztosabb, és lehet érzékelni, hogy ezen a programon lehet változtatni, mert bár nyitva van a könyv, ami azt jelenti, hogy ezt a könyvet bizony már felnyitották, tehát elindult már valami, de egyrészt még oda lehetne írni dolgokat, másfelől valami ki van takarva ebből a könyvből, tehát még lehet változtatni a jövőn. A nagy megírt jövő, mivel igenis nincs előre teljesen behatárolt

jövő, a Teremtő nem úgy játszik az emberiséggel, hogy mindent eleve elrendel, lehet változtatni, lehet javítani rajta, de amikor elindul egy szó szerint apokaliptikus program, azon hihetetlenül nehéz már változtatni. A pálosok pontosan ezért vezekeltek és szenvedtek, hogy ami itt nem látszik a könyvből, számunkra jó dolgokat rejtessen a jövőnk érdekében.

Visszatérve a madárra, tudni kell, hogy a holló, ha csőrében fényes égi test van, akkor ez a csillagos égbolton nevet kap, de itt vigyáznunk kell, mert nagyot lehet tévedni, mert ez nem sugárzó test, ugyanis ebből táplálkoznak.

Budán előkerült faragott zárókő Remete Szent Pál ábrázolásával

Amit mégis a holló megidéz, mivel aranyló test van a csőrében, ez egy hulló fényforrás. Hogyan nevezzük ezt az égbolton? Ez maga a hullócsillag. És itt lehet érzékelni a természet nagy alkotmányát és hatalmát, mert Mátyás lelkét ezekből a hullócsillagokból alakítják ki. És erre éppen Molnár V. József szokott emlékeztetni, hogy nagyon egysíkú az a hagyományértelmezés, ami azt állítja, hogy amikor leszalad az égbolton egy csillag, akkor valaki meghal. Ugyanis ennek általában a fordítottja is igaz, ha nem ez az igazság: akkor érkeznek, születnek valaki. És ez micsoda nagy különbség. Nem azért szalad le a csillag, mert meghalt valaki, hanem akkor szalad le a földre a fény, akkor szalad le édesanyjának méhébe a kis lélek. És az évezredekken keresztül a hulló holló által összegyűjtött fényeket kell valahogy egyetlen egy lélekbe formálni, mintegy hatalmas nagy égi műhelyben, akkor érzékelhető, hogy aki ezen az úton születik meg, ő fényben kimeríthetetlen lesz, energiákban pedig kiapadhatatlan lesz. Mátyásról pedig pont ezt mondják a források: Mátyás király minden fáradtságot tűr. Mátyást nem lehetett látni aludni, amikor pedig úgy látszott, mintha aludna, azt az időt általában révülésre használta fel, – gondoljunk Szabács ostromára. Mátyás király hihetetlen energiával rendelkezett. És amikor valami nagy veszedelem érte, kiderült, hogy más ember ebbe már régen összeroppant volna, ekkora veszedelem súlya alatt már megtört volna. És írják a krónikások és a pálos szerzetesek is, hogy a legfelségesebb király ilyenkor mintha csak erre várt volna, hogy végre az erejéből egy kicsit megmutathat. Gondoljunk arra, mikor országunkra 3-4 irányból támadtak, belülről is ellene fordultak, és Mátyás mintha egy különleges világban élne, a legnagyobb rosszat néhány hét alatt jóra fordította. Hiszen ekkor megtámadta egyszerre a lengyel király és a cseh király. Kázmért akarták behozni, közben pedig a német-római császár döngette a nyugati kapukat, délről támadt a török, és Vitéz János esztergomi érsek is Mátyás árulójává vált. Magyarországon ekkor nem volt egy olyan főúr sem, aki a királyt vagy így vagy úgy el ne árulta volna. És Mátyás ebben a helyzetben, ilyenkor volt elemében, mikor az ember arra gondol, hogy itt már vége, és Mátyás ilyenkor kezdett el igazából élni, és fél pillanat alatt mindent a saját javára tudott fordítani.

Honnan származik ez az energia? Megint utalnék Zrínyi Miklós művére, a következőket mondja: „az az út, amelyik a fejünk felett a Tejút, telis-tele van csillagokkal. Azért tűnik útnak, mert ott sok csillag van, és az a sok csillag Mátyás király lelke. A Tejút sok-sok fényes csillagából gyúrta teremtette, és adta nekünk őt a Teremtő”. Elindulnak ezek a kis hullócsillagok, a saját útjukon, és ezt el kell ezt fogadni, mert az ember sivatagot nem szokott öntözni. Ő ilyen magasságból érkezik, - s ezek nem költői szép szavak, Zrínyi Miklós mondja, hogy ő maga a Tejút minden csillaga – és ez maga Mátyás király.

De ahhoz, hogy elinduljon lefelé, kell itt egy fogadó állomás. Ha nincs nemzet, akkor minek jöjjön el valaki? De akkor ne is csodálkozzunk, hogy most az életünket nem tudjuk megoldani nemzeti

szinten.

Ezeknek a hullócsillagoknak van nevük is. Gondolkozzunk el azon, hogy hogyan is alakult meg a pálos rend. Mi volt Őzséb látomása? Éjszaka, az égbolton lévő csillagok, mintha lezuhannának. Ezek hullócsillagok, és belezuhannak a Pilisbe, apró kis lángok keletkeznek, és ezek a lángok egy hatalmas nagy tűz-gömbben egyesülnek. Úgy tűnik, hogy itt a hulló-holló hozta minőség nem egyszerűen legenda, és egy szépen felidézhető emlék.

Tudjuk, hogy III. András halálával kihalt az Árpád-ház. Már III. András idejében elindult Pilisszentkeresztről egy Lőrinc nevezetű perjel, aki később a pálos rendfőnök volt. Példátlan az életpályája, mert negyed évszázadon keresztül irányította a pálos rendet, ahol máskor ötvenként perjelválasztást tartottak. Ebben az időben azonban nem voltak választások, mert Lőrinc idejében 25 éven keresztül, valami miatt nem élt ez a fajta demokrácia. Lőrinc kezében volt tehát valami, amit csak ő tudott kivitelezni és felépíteni, és a szentkereszti kolostor működése lassan-lassan a háttérbe szorult. Kihalt az Árpád-ház, és ez azt jelenti, hogy ami nagyon bent volt, egy kicsit kijebb került, és úgy tűnt, hogy a világ szeme elé kerülnek dolgok. Elkezdtek építeni egy kolostort, ami nagyon sokáig épült, már III. András ideje alatt elkezdett épülni és valamikor Károly Róbert trónra lépésére készült el, az 1310-es években, de már 1304-ben felszentelték a templomot. Ennek neve: Budaszentlőrinci kolostor.

Vajon hogy jön Szent Lőrinc ebbe a képbe, az ember nem érti. Ugyanis Szent Lőrinc, Sixtus pápának volt diakónusa, augusztus 10-én van a névünnepe, oroszlán havában, ahol a nap van otthon, és a legendája ezt a tulajdonságkört viszi tovább, mert megsütik, ez a rekkenő hőség ideje. De ez még önmagában, hogy egy pálos rendnek a legfontosabb szent épületét egy ilyen, ha nem is huszadrangú, de végül is nem megindokolható szentről nevezzék el, erre egyszerűen nincs magyarázat. És kiderül, hogy a kulcs nem a diakónus szent Lőrinc, mint annyiszor máskor már, hanem ez a Lőrinc. Maga Gyöngyösi Gergely írja le, hogy bizony ez a szent Lőrinc annak a vértanúnak a nevére és saját neve dicsőségére építi, tehát itt a Szent Lőrinc és Boldog Lőrinc, mert bármikor szentté lehetne avatni. De nincs az a pápai hatalom, ami egy Boldog Őzsébet, vagy egy Boldog Lőrincet végre már szentté avatna. S hol van az a pálos, aki naponta dörömböl – zörögjetelek és megnyitattik. Felépül ez a lőrinci kolostor, 500 szerzetese van. El tudjuk-e képzelni a méretét? Olyan hatalmas templom, ahova 500 szerzetes kényelmesen elfér és mondjuk ugyanannyi vendég bármikor betérhet. Európa egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb temploma volt. De a legszebb és leggyönyörűbb. Aki látta az ámult és csodákat beszélt róla. Felépül ez a templom és kiderül, hogy ez veszi át a főszerepet, jön Nagy Lajos király és lehet érzékelni, hogy egész uralkodása alatt fáradozik, és egy ügyön dolgozik a király. De nem tudjuk, hogy mi ez az ügy. Utána már szinte nincs is ilyen uralkodó, aki ennyire komolyan venné azt a küldetést, amely a pálos rendre lett bízva.

Visszatérve a budaszentlőrinci kolostorra, miért éppen Szent Lőrincről nevezték el, miért nem Remete Szent Pálról, vagy miért nem valami más, ismertebb szentről? Azért mert ezeket a *hullócsillagokat* a néphagyomány, (nemcsak a magyar), *Lőrinc könnyeinek* nevezi.

A legfontosabb oka Hunyadi Mátyásnak abban a nevében rejlik és mutatkozik meg, amit mi Hollós Mátyásként tartunk számon. Ugyanakkor Magyarországon a Pilis belsejéből elindul egy szerzetesrend, ennek a vezérlő kalauza, irányítója, és szent madara, az a holló, ami a Hunyadiak címerében is megjelenik. Ez még önmagában nem elégséges indok ahhoz, hogy itt ilyen éles, határozott párhuzamokat vonjunk.

Tudni kell, hogy Hunyadi Mátyás király a szentek hihetetlenül bőséges választékából választhatott. Itt természetesen olyan hazai szenteket is meg kell említenünk, mint Szent László, Szent István, vagy Szent Imre, tehát a szentek bőségesen jelennek meg abban a korban, amiben Hunyadi Mátyás uralkodik, és ugyanakkor Mátyás érezhetően támaszkodik a nemzeti szentek általunk számon tartott és ismert vonulatára, hiszen minden lépésében őket követi. Nincs olyan történelmi forrásunk, ahol külön ne hangsúlyoznák, hogy Hunyadi Mátyás lépteit mindig a régi királyokhoz mérte. És ezalatt a régi Nagy Lajos királyt kell érteni az egyik ágazatból, és azért régi, mert Hunyadi Mátyás idejében ez már így szerepel a krónikákban, pedig ekkor még nincs is II. Lajos király, és nem is lehet tudni, hogy majd még jön egy ilyen nevű uralkodó, és egy útnak lesz majd lezárója, ami nyilvánvaló módon csatlakozik az elindítóhoz, Nagy Lajos királyhoz. Sajnos II. Lajost még olyan szinten sem lehet említeni ebben a mezőnyben, hogy akár árnyéka lett volna Nagy Lajos királyunknak, hiszen annyira gyöngye volt. (Bárcsak árnyéka lett volna, akkor valamiben emlékeztetett volna a régi nemes királyok tetteire és cselekedeteire.) A másik ilyen ágazat, amit megemlítenek a régi királyok megnevezés alatt, természetesen az Árpád-házi királyokat jelenti. Külön hangsúlyozzák, hogy Mátyás minden törekvésében és szándékában a régi királyok dicsőségét tartotta szem előtt és szinte „vetélkedve vetekedett”, és azon fejlesztette s ébresztgette lelkében azokat a hatalmas nagy lelki erőket, - amelyekről állandóan tanúságot tett - hogy a régi királyok dicsőségét és fényét meghaladja. Egy biztos, Hunyadi Mátyás a dicső ősök útját követte. Mátyás király előtt tisztán megjelent - a szó legteljesebb értelmében - egy olyan útvonal, ahol a szent ősök „taposták” ki előtte az utat, és Mátyás

imáiban, saját kéréseit megcélozva mégsem ezekhez a királyokhoz fordult elsősorban. (Nem is kellett, hiszen ők benne éltek a lelkében.) A szentek bőséges választékát leszűkítette, és amikor országos jelentőségű, sorsdöntő ügyek kerültek napirendre, akkor mindig Szent Pál közbenjárását kérte, és itt elsősorban arról a Szent Pálról van szó, akit mi remete Szent Pálként tisztelünk és a pálos rend őseként tartunk számon.

Ez a tény már elegendő ahhoz, hogy komolyan és határozottan feltegyük a kérdést, hogy a királyok életének háttérében álló pálos rendre miért támaszkodott olyan határozottan Nagy Lajos király, és talán még nála is határozottabban, és erőteljesebben Hunyadi Mátyás. Mi volt a pálosok titka? Honnan származnak a pálosok? Mi az, amit a pálosok feltétlenül tudtak, ami mindenféleképpen egy olyan többletet jelentett, ami az uralkodó és a nemzet számára is a túlélés és a megmaradás zálogát jelentette az adott korban?

Már sokszor megemlékeztünk arról, hogy a pálos rend indulásánál az Árpád-házi királyok működtek közre. Az első királyunk, akiről határozottan lehet tudni, hogy azon törte a fejét még ifjabb korában, amikor még nem ő volt Magyarország koronás királya, hanem édesapja, II. András király – ebből ki lehet találni, hogy a későbbi IV. Béláról van szó – (ez oklevelekben megmaradt,) hogy országát hogyan menekítse meg a vészterhes idő beköszöntésekor. Minden jel szerint Bélát az 1220-30-as években egy látomás indította el azon az úton, hogy a Pilisben a barlangok mélyén, a hegyek belsejében lakó és élő titokzatos remetéket összegyűjtse. Ez még nem Özséb terve volt. Özséb ugyan kortársa volt IV. Béla királyunknak, de van egy történelmi pillanat, amikor pontosan lehet érzékelni, hogy az indításhoz szükséges helyzeti energiát, lendületi erővé, a Turul-nemzetségből származó uralkodó adja meg. Még II. András volt Magyarország királya, aki ekkor már élete vége felé járt (1235-ben adta át a kormányrudat Bélának) de ezt megelőzően, megközelítőleg 4 évvel korábban Béla az oklevelekben már rendre egy olyan látomásról és vízióról, jövődőről emlékezett meg, amely az ő látomása volt, és amely a magyarság jövőjét jelentette.

Tehát Béla ebben az időszakban, egy látomásban, vagy révülésben látta Magyarországot végzetes sorsát, de ugyanakkor látta, hogy ebből a megpróbáltatott sorshelyzetből, hogyan lehet továbbjutni. Minden látomás csak addig él, amíg a bajokból kivezető utat meg lehet találni.

Mi történik akkor Magyarországon, ha a Turul-nemzetség kihal? Hogyan lehet azt a vallást, ami a Kárpát-medencében meghatározó, irányadó, és ami a Szent Koronához kötődik megtartani?

Mert itt nem a római katolikus vallást vezették be és indították el. Katolikus vallásnak nevezik ezt a vallást is, de nincsen jelzője, nem római, nem bizánci, hanem katolikus, ami egyetemes, általánost és örökérvényűt jelent. Ennek a vallásnak az eszmei foglalatata pedig maga a Szent Korona.

Tehát IV. Béla, aki ekkor még csak készült az uralkodásra, látva látott valamit, látomása volt. Bélának megjelent a Magyar Szent Korona, Jézus Krisztus, és a nemzet, mint egyetlen hatalmas, élő, organikus szervezet, és az a fajta együttes jövő, amely a Turul-nemzetség utáni évszázadokat jelenti számunkra. A látomást követően Béla fölkiált ezekben az idézett adománylevelekben, - nem egy levélről, hanem többről van szó, és ezért meglepő, hogy miért idézi fel állandóan azokat a mondatokat, amelyek itt elhangoznak, - „adassék dicséret az egekben Istennek és a földön a jóakarató embereknek, mert íme felvirradt a magyarok megváltásának és a Szent Korona helyreállításának napja!” Pedig ő ekkor még csak herceg volt. Ha pedig valaki oklevelekben állandóan erről írt, akkor azon lehet csodálkozni, hogy még nem akadt történész, aki erre figyelmeztetett volna, hiszen itt miért ad hálát Béla király és hogyan lehetséges az, hogy a magyarság túlélése és a Szent Korona szabadságának helyreállítása ugyanazt jelenti?!

Béla ebben a látomásában minden jel szerint meglátta a kivezető utat is. Éppen ezért a Pilis belsejében kezdte összegyűjteni azokat a remetéket, azokat a barlanglakó, titokzatos életet élő férfiakat, akik már a megelőző évszázadokban is egymásnak adták át a stafétabotot. Ez azt jelenti, hogy a pálos visszaemlékezések a középkorból, Gyöngyösi Gergely korából, már ebben az időben úgy beszélnek ezekről az emberekről, hogy a régi atyák örökségét viszik tovább. Tehát már Béla idejében volt egy régi hagyomány, egy atyai örökség. És úgy tűnik, hogy innentől kezdve az a tudás, amit ők képviselnek, nem maradhat meg a hegyek belsejében, a barlangok mélyében, hanem egy utolsó, hatalmas erőfeszítés révén minden tudást, értéket, erőt és világosságot a felszínre kellett hozniuk. Ugyanis ha nincsenek ilyen férfiak, akkor hiába jön egy jó, kiváló és nemes lelkű uralkodó, nem tud nagy tetteket végrehajtani, mert ha körülnéz, nem lát maga mellett tisztességes, jóakarató, daliás és reményt keltő férfiakat. Ezért nem mindegy, hogy a kor – és ez mindig az adott kort jelenti – hogyan figyel embereiben, saját magára oda.

A mai korunk egyik legnagyobb kérdése, hogy miért vagyunk ilyen helyzetben, miért nem tudunk változtatni a dolgokon, és miért nem születnek kiváló tehetségű férfiak közénk? Itt egy nagyon kegyetlen visszavágással lehet élni: mert az ember, ha körülnéz, nem lát olyan mezőnyt, olyan társaságot, olyan kiemelkedő embereket, akikkel nagy tetteket lehetne most végrehajtani. Ha a

nemzet nem készül fel valakinek a fogadására, akkor onnantól kezdve a jövője le van zárva.

A pálos rend egy szent férfiak közösségeként számon tartott szellemi rend volt, szentek közössége, szentek rendje - végig így beszélnek róluk a rendelkezésünkre álló források, (és senki nem szaladt el Rómába, hogy ezeket a kijelentéseket legalizálják). A pálosok évszázadokon keresztül gyűjtötték a közösség számára azokat az energiákat, erőket és értékeket, amelyek szabályszerűen helyet készítettek egy olyan nagyformátumú uralkodónak, mint amilyen Hunyadi Mátyás volt.

És a „két hollós” tevékenysége itt találkozik egymással. Ha megnézzük, hogy az ábrázolásokon ezek a hollók mit tartanak a csőrükben, akkor általában háromféle minőség jelenik meg. Ha a holló a csőrében tartja, akkor pedig valahonnan hozza. Ha ez növényi inda lenne, mondjuk egy pálmaág, amely éppen gyümölcsöt hoz, akkor lehetne tudni, hogy a hollóból ez a fajta növényzet belülről indul el, de a pálos rendnél és Mátyásnál a holló csőrében nem növényi inda van, hanem egy *gyűrű*.

A Hunyadi család címere

Ez azért nagyon érdekes, mert a Hunyadi család címerében a hollót és gyűrűt meg tudjuk magyarázni, de a pálos rend címerében nem, mert Remete Szent Pál legendájában nem gyűrű szerepel, ott a *holló az égből egy fél kenyert* hoz magával. Ha megnézzük a pálosok holló madarát és a Hunyadiak hollóját, akkor pedig könnyen megállapítható, hogy ugyanaz a holló jelenik meg. Ez azt jelenti, hogy a pálosok megelőlegeznek és előkészítenek egy utat, amelyen keresztül a „Vitéz holló” jelenik meg. Mátyás királyt Zrínyi Miklós nevezte így: „aki saskeselyűket szalasztott meg, aki saskeselyűknél magasabbra szállt, és vitézségével, állhatatosságával, erejével felülmúlt mindenkit”. Ugyanakkor ennek a „Vitéz hollónak” oroszlán a tekintete, ezt minden létező forrás hangsúlyozza. Tehát Hollós Mátyás oroszlánként tekint a világra. A hollós és az oroszlán az ő élettörténetében, krónikákban, legendákban, mondákban összekapcsolódik.

Mi össze tudjuk-e kapcsolni a hollót az oroszlánnal? Valóban ilyen magától értetődő, hogy ahol hollóról beszélnek, ott törvényszerűen meg kell jelennie az oroszlánnak is?

Ez az évkörben egy tengelyt határoz meg: *Oroszlán - Vízöntő tengely*, a vízöntő *második holdháza* pedig maga a *holló*. És még az alkati tulajdonságok leírásánál is félelmetesen találó dolgok hangzanak el. Az már más kérdés, hogy mi ezeket kozmikus tartalommal nem tudjuk megtölteni. Az igazság, hogy a Turul-nemzetség kihalása óta nem volt olyan uralkodó Európában, akinek tekintetét számon tartották volna, pedig azért éltek uralkodók. Olyan követjelentések számolnak be Mátyás félelmetes erejű tekintetéről, amely követek, mint diplomáciai küldetésben lévő emberek, királyoktól érkeztek. De nem találkoznak ilyen tekintettel, nem találkoznak ilyen félelmetes, fényteli, magabiztos, könyörületes és hatalmas erőt sugárzó tekintettel.

A másik hollós, a pálos rend megálmodásánál tehát ott találjuk Béla herceget, a rend indulásánál pedig már, mint IV. Béla király működik, és ebben az időszakban már segítsége, támogatása teljesen nyilvánvaló, és ebben az időszakban jelenik meg, mintegy Béla király társaként, mintha valami különös testvéri kapcsolatot is lenne közöttük, Őzséb. Őzséb a pálos rend alapítója. Hogy ő ki volt valójában, hogy a magyarság mit köszönhet Őzsébnak, - és a magyarságon ezt a jelenkori magyarságot is beleértve kell hangsúlyozni - az felbecsülhetetlen.

Ahogy mára eljutottunk odáig, hogy saját történelmi múltunkat taglalva, a legnagyobb formátumú történelmi szereplőinkől könnyedén lemondunk, már helyrehozhatatlan bajok kezdenek növekedni. Nagyon oda kellene figyelni, mert vannak olyan bajok, amit egy ideig lehet orvosolni, és aztán elérkezik egy olyan történelmi pillanat, amikor már csak a kegyelem tudja orvosolni a bajokat. Most valahol pont a határon sétálunk. Szokták azt is mondani, hogy „az utolsó idők” - túl vagyunk már

rajta. Most már majdnem mindent elherdáltunk az atyai örökségből. S ne fejsük el, hogy a Kárpát-medencében voltak nagy népek előttünk, gondoljunk az avarokra. Amikor az avarok elherdálták az atyai örökséget, Atilla király kincseit, nem volt az a hatalom, ami őket a Kárpát-medencében egységes nemzetként innentől kezdve meg tudta volna tartani. Bizonyos történelmi értékekkel és múlttal tehát nem lehet játszadoznunk!

Özséb személyéről: Maga a név jelentése is figyelemreméltó és tanulságos. Ha az Özséb név tartalmát kibontjuk, azon döbbenünk meg, hogy az Eusebius görög névből származtatják. Ez pedig nem mond semmit, viszont az Özséb név szinte magától elkezd beszélni a pálos rend életét. Nem egy jelentése tárul fel, hanem legalább 6-7 kulcsfontosságú jelentést tudunk egymás mellé felsorakoztatni.

Özséb Esztergom városában született, ez azért lényeges, mert itt született Szent István király is. Könnyen lehet azonban, hogy ez nem így van, de amikor a történelmi források valamit nagyon hangsúlyoznak, mint születési hely, akkor nem biztos, hogy az a gyermek valóban ott születik meg, de a küldetése köti oda őt. Szent Istvánnál ez egész egyszerűen kimutatható. Özséb esetében pedig arra kell figyelni, hogy miért olyan csökönyös a hagyomány, amikor olyan dolgokat megőriz, amit pl. Szent László esetében meg sem jegyeznek, és találgatni kell, vajon Lengyelországban született e, igen, minden jel szerint ott. Ha Szent Istvánnál ez ennyire hangsúlyos, akkor ez azt jelenti, hogy Esztergom bizony fontos hely, és nem azért, mert ott lakott az esztergomi érsek, hanem azért, mert ott a magyarság uralkodói programjának, nemzeti sorsának egy kulcsfontosságú kódja le van kötve, ami ott megtalálható. Ha pedig ezt elkezdik manipulálni - lásd a Habsburg idők által kitermelt esztergomi érsekeket, és a jelen időszakot is - a magyar történelem végképp vakvágányra állítható át. Tehát ezeknek a helyeknek elsősorban „programozó szerepük” van. Van egy olyan szent hely és szent tér, ahol bizonyos dolgokat, onnan kiindítva, nagyon könnyen meg lehet valósítani. Esztergom ilyen hely, elsősorban vallásos székhelyként számon tartott központ, de nagyon könnyelműek lennénk, ha ezt csak egyértelműen a mai értelemben felfogott vallásos központként értelmeznénk. Ugyanis itt nagy múltú lovagrendeknek volt templomuk, kolostoruk, rendházuk és gyülekezőhelyük. Tehát nagyon fontos Esztergom városa. És itt jelenik meg Özséb, és ahogy mondják, a források, már ifjú korában esztergomi érseki kanonok (itt Árva Vincére hivatkozom, a pálos rend régi nagy irányítójára, és kormányzójára, aki az illegalitásban vezényelte a pálos rendet, tehát az ő értesülései egészen biztosan megbízhatóak).

Ő mesélte el több alkalommal, hogy a jelenlegi kutatások - itt okleveles kutatásokról van szó -, amit Esztergomban, a levéltárban végeztek el, Özséb személyét egy kicsit átforgatták. Ugyanis egyértelműen kiderült, hogy Özséb nemcsak érseki kanonok volt, hanem elsősorban a Szent István lovagrend nagymestere. S ezen információ birtokában az egész pálos rend viselkedése, szabályzata megmagyarázható, mert tudni kell, hogy a pálos rend telis-tele volt lovagokkal, vitézekkel, kardforgató férfiakkal. Ha pedig egy rendnek nincs valami egészen természetes kötődése a vitézi hagyományokhoz, akkor nem tud magába olvasztani ennyi kardforgató férfit. A pálos rendet, rögtön az indulástól kezdve, gyakorlatilag csak vitézek képviselték. Maradtak fenn névsorok, listák, visszaemlékezések, és alig találunk olyan pálost, aki ne a vitézi köteleket hagyta volna ott azért, hogy a rendbe beléphessen.

Ez pedig félelmetes tény, erre oda kell figyelnünk, mert ez azt jelenti, hogy itt az a fajta aszketikus életmód, amit mi mondjuk egy nyugati kereszténység szerzetesrendjében megszoktunk, itt más módon jelenik meg. Itt a vezeklés és az aszkézis olyan szinten jelenik meg, ahogy mondjuk a vitézi hadseregekben a katonákat képezik ki.

Nézzük, hogy Hunyadi Mátyás kiskorában milyen kiképzésen ment keresztül. Ezt Szilágyi Mihály a királyválasztó beszédében mondta el.

Mátyás, mint kisfiú „ismeri a hideget”. Ez azt jelenti, hogy nincs olyan hideg télen, hogy ez a gyermek a hideggel, a faggal ne tudna dacolni. Ugyanakkor, „jól tűri a rekkenő hőséget”.

Ha valaki ténylegesen vitézi kötelekben forgolódik, ott az állóképesség mind a mai napig a próbatétel legfontosabb vonulatát képezi, és abban mindig a szélsőségek jelennek meg. S ezután szépen megjelenik a „hihetetlen nagy hidegben történő éjszakai virrasztás”, nem egy éjszaka, hanem mondjuk egy héten keresztül.

És hogy ez milyen hihetetlenül nagy erőfeszítés és próbatétel, gondoljunk a sumer hagyományra, amikor Gilgames eljut a halhatatlanság földjére, meglátogatja dicső, halhatatlan őst, Utnapistimet, megkérdezi tőle, hogyan lehetséges, hogy ő is halhatatlan legyen. Jön a válasz, hogy mi sem egyszerűbb, hat nap és hét éjszaka kell virrasztani. Itt egy óriási figyelmeztető jelenik meg.

A pálosoknál ugyanez a vonulat jelenik meg: szélsőséges időjárási körülmények között virrasztani és helytállni.

„Őrzök, vigyázatok a strázsán!” - ha valaki az életet tovább akarja menekíteni, akkor tudni kell,

hogy ez ott válik kérdésessé, amikor az életnek nincsenek meg a földi feltételei. Vagy nagyon hideg van, vagy nagy a forróság, és ha itt nem tudjuk, hogy hogyan kell a saját életünkben, és a közösség érdekében cselekedni, akkor kisiklottunk ezen az úton. Bizony a pálos rendnél az aszkézis, - mert ez hihetetlen fegyelmezett aszkézis - a legszigorúbb volt. Rajtuk aszkézisben és mindenféle próbatételben túltenni nem nagyon tudtak. Amikor mégis vannak ilyen nyugati eredetű szerzetesrendek, ott lehet látni, hogy tényleg túlzásokba esnek, le akarják a pálosok szigorúságát körözni, és bizonyítani akarják, hogy ők a legkiválóbbak. De túlzásokba sem szabad esni.

Özséb, minden jel szerint harcias, vitézlő és nagy tudományú férfiú volt, amikor a pálos rendet megalapította. De neki van egy születése, és amit erről elmondanak, az kísértetiesen egybeesik azokkal a nagyon ritkán hangot kapó történelmi és régészeti véleményekkel, amelyek azt mondják, hogy a fehér ruhás pálosok a Pilis belsejében, eredetileg táltosok voltak. Nem árt ha tudjuk, hogy ma ezt a hivatalos történelemtudomány, amikor egy picit emelkedettebb szintre jut el az éppen adott képviselőiben, és éppen a pálosokról van szó, akkor ezt így mondják el, akár nagy nyilvánosság előtt is. Minden jel szerint - és itt egybehangzóak a vélemények, - a pálosok ősei olyan fehér ruhás remete szentek voltak, akik személyükben táltosok voltak, táltosok közössége. Ezt alátámasztja viselkedésük, fehér öltözékük, az hogy honnan indultak el. És nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy a Pilis teljes területében. az Árpád-házi királyok családi birtoka volt.

Ezt azért kell hangsúlyozni, mert a legkiválóbb kutatók olyan ostobaságokat írnak le, mint pl. a Holdvilág-árok történetében, hogy: ott a pálos rend felbukkanásáig az ősvallás papjai titokban még tevékenykedhettek, de jöttek a „csúnya” pálosok, és mivel ők magyarok voltak, hát könnyen belátásra bírták a régi vallás híveit - ez nagyon tetszetős, egészen addig, amíg meg nem nézzük, hogy hol van a Holdvilág-árok. És nem tudjuk azt, hogy az a föld, minden egyes fűszála, milyen nemzetség birtokában volt.

Nem mondhatja senki, hogy Magyarország kellős közepén van egy királyi dinasztia, a Turul-nemzetség, és nem tudják, hogy a családi birtokukon mi történik. Minden jel szerint ezek a táltosok, a későbbiekben pálos ruhában jelentek meg, akárhonnan is eredeztetjük őket. Özséb legendájában pedig a legteltesebb tisztaságban erősítik ezt meg. Ugyanis elkezdik mesélni Özséb gyermekkorát.

Amikor egy szent ember vagy egy szent király gyerekkoráról hosszadalmasan értekeznek, gyanús jel, és oda kell figyelni, milyen tulajdonságát hangsúlyozzák a gyermeknek. Özsébnél nem is nagyon kell gyanakodni, ugyanis a következőket mondják el róla: még el sem választották az anyatejtől, máris megkezdte a tanulást.

Mit jelent ez, honnan származik Özséb tudása?

Ha valaki az anyatejével szívja magába a tudást, az őseinek tudása, tiszta tudás, amiről nem beszélni kell, mert a génjeinkben magunkkal hozzuk. Ez a tudás, ha a tej útjához kötődik, mert a tej útja mentén jelenik meg, akkor nyilván táltosi tudás. A népmesékben ő Fehérlófia lenne, akit az édesanyja hét évig szoptat, és hét éves szoptatás után próbálja ki erejét. Özsébnél ez a fajta rendkívüli tudásszerzési út nem áll meg, ugyanis a továbbiakban azt mondják, hogy a gyermekek hiú játékait elveti. Ha arra gondolunk, hogy ez az Özséb egy szerzetespalánta, koravén emberke volt, akkor tévedünk. Ha elkezdhenénk gyűjteni, és táltosok nyomába szegődve keresnénk, lehetne találni a kis hazában és Erdélyben is táltosokat, és egészen biztos, hogy az első kutatási eredmény gyerekekről szólna. Elkezdhenék mesélni az öreg bölcs fölnöttek, akik láttak már táltos gyerekeket, hogy igen, ebben a faluban is lakott egy... Akkor általában azon túl, hogy elmondják, hogy pl. foggal született, hogy már kiválasztott volt, a legjellemzőbb tulajdonság, hogy az adott gyerektársadalommal nem tart közösséget. Ha véletlenül valami kapcsolat kialakul köztük, hiszen nem egyenrangú társakról van szó, bármennyire lehet szeretni a kisgyerekeket, egy táltos gyermek a saját gyerekközösségében nem érzi jól magát, mert nem oda való. Itt mondják el, hogy Özséb gyermek, 6-7 éves, de a felnőtt legényeket is földhöz vágja, akkora az ereje. Lehet érzékelni, hogy, úgy ahogy egy ménesben az ember kapásból észreveszi a táltos csikót, s az a csikó a többi lóval nem tart közösséget, rendkívüli a születése, rendkívüli a tudása, és kiválik a többiek közül.

Amikor Özséből megjegyzik, hogy a gyerekek hiú játékaikat megvetette, ezt nem lenézésből tette, mert a gyerekek játékaik nagyon fontosak az átlaggyerekeknek, de nem egy táltos gyerek nem tud azokkal a játékokkal mit kezdeni, mert ő toronymagasan felette van. Özséb már gyerekkorában szigorú tetteket hajtott végre. Hogy ezek a szigorú tettek pontosan mit jelentenek: ha alakul egy szerzetesrend, ahol az alapító gyermekkorában minden jel szerint táltosi képességekkel van megáldva, ifjúkorában pedig egy vitézi rend irányítója, tehát harcos természetű, akkor lehet tudni, hogy ezek a vitézi vagy szigorú tettek, gyermekkorában a nagy táltos harcokat, a nagy próbatételeket jelentik. Ezekről, amikor valaki táltosként viaskodik egy másik táltossal, nem lehet pontosabban fogalmazni, kegyetlen, szigorú cselekedetek, mert itt minden lépés élet és halál mentén bontakozik ki. Így növekszik Özséb, és elérkezik a kamaszkor rejtelmes, titokzatos és megrázkódtatásokkal teli időszakához. Ekkor Özséb, már lehet rajta látni, hogy egyenes úton jár, és ez a hosszadalmas felkészülés most vezet el egy olyan titokhoz, amely tényleg a pálos rend sajátossága, és itt már érezhető, hogy kötődik ahhoz a kérdéshez, hogy a holló a pálos rend és Mátyás életében mit hoz, mit tart a csőrében.

Ha megnézzük a *HoLLó* név jelentését, akkor a *HaLál*, a *HuLLa* rejlik benne. Lehet érzékelni, hogy ez a holló egy olyan minőséget hoz magával, ami a halál állapoton majd túl tud lendíteni. Tehát az életet hozza magával a csőrében. A népmeséinkben ez így is jelenik meg. Mondjuk, ahol a vitéz királyfi párharcot vív a 24 fejű sárkánnyal, és a fejük felett elrepül egy holló, a csőrében egy csepp víz van, és az fogja majd eldönteni, hogy ez a küzdelem a szereplőket hova fogja elvinni, az életbe vagy a halálba.

Özséb kamaszkoráról elkezdik mesélni, hogy nem eszik, nem iszik, és virraszt. De olyan erővel tűri az éhséget, és a virrasztást, hogy ezt mindenki feltűnőnek találja. Elhangzik a legfontosabb meghatározás, és utána folytatják: mert ő nem földi táplálékkal él, hanem mennyei eledellel.

Olyan, mintha nem enne semmit, de ez a külsejében és tartásában mégsem mutatkozik meg egy pillanatra sem, mert ő az erőből él. A hollós rend alapítója, és úgy ahogy remete Szent Pátról elmondják, hogy a mennyekből jön délben egy holló és 60 éven keresztül hoz neki egy fél kenyert, tehát égből jön és egy égi testet hoz magával. Pál ebből a mennyei eledelből táplálkozik. Minden jel szerint Özséb is ismeri ezt a mennyei táplálékot, és ez azért nagyon lényeges, mert ez az alapja annak a tanításnak, ami a pálos rend fő tengelyét képviselte. Ha megkérdezzük, hogy a pálosok fő tanítási tengelye mentén milyen értékek jelennek meg, akkor nagy valószínűség szerint elkezdenek sorolni a szép, álszent, kenetteljes szavakat, mint testvériség, szabadság, egyenlőség, hazaszeretet. Ez mind szép és jó, ha egy vertikális tengely mentén helyezük el, mert ezek értékek, de nem mindegy, hogy milyen tengely mentén sorakoztatjuk fel, mert ugyanezekre az értékekre hivatkoznak az embergyilkos és emberellenes liberális eszmék is, már legalább a nagy francia forradalom óta egyfolytában, miközben népeket irtanak ki. Most lehet a legjobb tanújelét látni, hogy mi folyik a világban. Milyen szépen beszélnek demokráciáról, sajtószabadságról. Nagyon jól megtalálják egymást ebben a Romulus-Rémus, Káin-Ábel helyzetben. Nagyon szépen együtt tudnak működni, de vegyük észre, hogy mivel szennyeznek bennünket egyfolytában! Ilyen a II. Világháború ideje alatt nem volt, ilyen nyíltan, ilyen orcátlan módon. Már nem is figyelnek oda, hogy ezek tényleg csak jelszavak, annyira nem érdekel senkit. Csak egyet nem veszünk észre, hogy bármelyik néppel, és népekkel megtörténhet az, ami a közelmúltban Jugoszláviában történt. Ugyanis ez most a módi, új világrend lesz bevezetve, Amerikában is és Párizsban is meghirdették. Ezt jelenti a globalizáció.

Visszatérve, a pálosok tanításában fő érték a halhatatlanság, az örökkévalóság, de nem akármilyen

szinten. Ez azt jelenti, hogy a kolostorok belsejében az aszkézis, a vezeklés azért történik, hogy magukat az égi hazába át tudják menekíteni, tehát egy átmentés történik, aminek van egy külső jele, ami a halál után mutatkozik meg. A pálosoknál ez azt jelenti, hogy boldog halállal halnak, és nem bomlik fel a holttestük. Már számtalan alkalommal idéztem, de újra és újra az emlékezetbe kell idézni, gondoljunk arra, hogy amikor Kapisztrán Szent János Magyarországon járt, és elment Márianosztrára, Budaszentlőrincre, a Máriavölgyi kolostorba, egyszerűen megdöbbsent azon a látványon, ami ott fogadta. És ő egy objektív külföldi tudósító volt. A következőket írta: „*ezek egytől egyig szent emberek, és ha valaki élő szenteket akar látni, menjen Nosztrára, menjen Mária völgyébe, menjen Budaszentlőrincre, Pilisszentkeresztre, mert itt a régi atyák, - szinte az összes - romlatlan testtel várják a feltámadást*”.

Hova tűntek el ezek a testek?

Itt kolostorokról van szó, atyákról, tehát nem egy egyéni teljesítmény jelenik meg, hogy valaki keservesen eléri a romlatlan test üdvözítő szintjét, hanem ez a pálos rend hagyománya. Ha valaki a közösség, a szent szerzet tagja lesz, egészen biztos, hogy eljut erre az emelkedett szintre. Nem egy romlatlan testről, hanem kolostoroként ezekről beszélnek. Ezt ki kell munkálni, és kiderül, hogy ez a hatalmas nagy titok, hogy romlatlan a testük, ez pedig sem szerzetesi fegyelemmel, sem sok imádsággal nem lehet elérni, hanem tudni kell a romlatlan test előállításának útját. Viszont ha nem tudjuk, akkor mondjuk kivételes esetekben, egyéni teljesítményként előfordulhat. Ezt a keresztény egyház tanúsítani tudja, de ha valaki közösségi szinten, hagyományként gyakorolja, tehát egész kolostorok vannak, s nem egy, hanem 4-5 kolostor van megnevezve, akkor ez azt jelenti, hogy itt egy hatalmas tudás van, és itt az üdvözülés nem öncélú, hanem közösségi céllal működik, a nemzet romlatlan testén kell munkálkodni, hogy a nemzet ne pusztuljon el.

Visszatérve erre a különös esetre, amikor Özséb már szinte öregembernek számít, és elmondják hogyan alapította meg a szentkereszti kolostort, világosan leírják, hogy hol van. (Bár ne mondták volna meg, mert ez kelti a mai korban a legnagyobb zavart.) Azzal, hogy pontosan elmondják, hogy hol van, lehet tudni, hogy egyetlen feltárt pálos rom sem azonosítható a Pilis környékén, ezzel a szentkereszti őskolostorral. Ugyanis a következőket jegyzi le: „Esztergom mellé, hegynek orma fölé”, tehát világosan elmondják, hogy a szentkereszti kolostor hol épült fel. Az, hogy Esztergom mellé, ez még lehet elvi melléhelyezés is, hogy innentől kezdve ez a kolostor az esztergomi érseki központtal egyenértékű, de hogy hegynek orma fölé, ez azt jelenti, hogy völgyben keresnünk nem lehet. És kőszta források is, mindig ezt a hegyen lévő kolostort erősítik meg.

Amikor leírják, hogy hogyan alapítja Özséb, elhangzik, hogy 6 társával együtt, tehát éppen 7-en alapítanak kolostort a forrás mellett, a hármas barlang mellett, tehát pontos meghatározások szerepelnek. Van egy bővizű patak, aminek csak az a neve, hogy forrás. Ha egy forrást nem neveznek meg, és abban a folyó víz a lényeg, és közben mindig figyelmeztetnek, hogy a régi atyák útja elevenedik meg, és a Pilis belsejéből indul el, akkor éppen a királyi hagyományt akarják ezzel a forrással tovább menekíteni. Hogyan lehetne nevet adni ennek a forrásnak?

Magyarország első királyának neve folyóvizet jelent: Atilla. És a templomi feliratban ezt még külön hangsúlyozzák. Az utolsó mondatban, ami Varsányi István kőbe vésett verséből fennmaradt, mely a szentkereszti kolostor bejárata fölött volt elhelyezve, leírják, hogy a pálosok „*úttalan utakon jártak, barlangokban laktak*” s a végén elkezdik magyarázni, hogy „*a lelkük és a ruhájuk fehér, mint a hó*”. S az utolsó mondat: „*Kis patakból így lesz majd nagy vizek árja*”. Ez maga az atillai küldetés: *elindítani*.

Hogy indul Emese álma, amiből csalhatatlanul lehet tudni, hogy Emese nem akármilyen utódoknak ad majd életet? Elindul egy fénylő folyam. És itt a pálosoknál az utolsó, mintegy amikor az i-re felteszik a pontot, elindítanak egy hatalmas folyamatot, ez most még csak csörgedezik.

De hogyan írják le Hunyadi Mátyás születését: mintha vizek áradásából bukkant volna föl a lelke (Thúróczy krónika). Ő el tud indítani egy programot, és ez nem misztika. A pálos rend a saját eszmeiségét, a legcsattanósabb szinten egy kis patakhoz köti, amiből majd hatalmas áradás lesz – azért alakultunk, hogy a bennünk lévő lelki energiák elindítsanak egy hatalmas nagy folyamatot, - akkor ezt komolyan kell gondolni.

Hogy ezt ők mennyire gondolták komolyan: pl. Nagy Lajos születési événél 1325. március 5-én vagy 6-án, a pálos évkönyvekben a következők vannak bejegyezve: „*A király megszületett*”. Honnan lehet ezt tudni? Ennyit jelent, ha van közösség, és a közösség tudja, hogy egy jelentős ember született meg.

A pálosok ugyanígy serénykedtek és tüsténkedtek, hogy Hunyadi Mátyás végre megszülessen. Ha az ember a pálosok életútját követi, akkor a vége felé egy megbocsátható érzése lesz, azért küszködtek, remetéskedtek, viaskodtak, hogy a Szent Koronának még legyen utoljára egy magyar

uralkodója. Ez volt Hunyadi Mátyás. Utána, mintha maguk a pálosok is a gyepőlőt kidobták volna a kezükből, hiszen tudták, hogy utolsó. Mátyást a maga korában II. Atillának nevezték. Van egy első Atilla, ő indította a magyarság Kárpát-medencei küldetését, és van egy második Atilla, aki zárja, de ugyanakkor pedig valamit a jövő felé nyilván elindított: ez az igazságos Mátyás, tehát ő fog ránk várni az utolsó ítéletnél: Hollós Mátyást nem lehet kikerülni.

Visszatérve Özsébre és a kolostor megalapítására...

Pontosan leírják, hogy hol létesül a szentkereszti kolostor. Szerepel a helymeghatározásnál a Hármás-barlang neve is. Ez az egyik legizgalmasabb kérdés, mert ahol pálos kolostor van, akárhol a Kárpát medencében, egészen biztos, hogy a környékén vagy természetes, vagy mesterséges barlang található. Nincs olyan pálos kolostor, akár az Alföldön, akár az Északi-középhegységben, akár a Bakonyban, barlang mindig van a közvetlen környezetében. Hármás barlangról már volt szó, itt lehet érzékelni, hogy ki hol tart már a bölcsesség útján, mert aki a hármás barlang hallatán elkezd 3 barlangot keresni, az nyugodtan keresheti. Ugyanis ennek neve a Hármás-barlang, és nem azt jelenti, hogy van 3 barlang egymás mellett, hanem azt, hogy van egy barlang, aminek a neve Hármás. A Pilis tele van Hármás utakkal, forrásokkal. Viszont a hármás névnek úgy látszik nagyon fontos a jelentősége. Ha máshonnan nem, akkor a népmesékből ismerős lehet. Mikor van egy király, akinek van 3 fia, és a meséből derül ki, hogy ez a három egy és ugyanaz a fiú, csak három arculata van, mint a Szentháromságnak, s nem lehet őket különválasztani. A Hármás-barlang minden jel szerint egy nagyon fontos beavatási központ volt.

Ami a földön isteni működésként tetten érhető, mindig egyszerre három arcát mutatja felénk, ez a Szentháromság titka. Ez a barlang ennek az erőnek és hatalomnak volt a központja, és tudnunk kell, hogy a pálosoknál nagyon erőteljes volt a fehér ruhájú, fehér hajú öregember megidéző jelentősége, nem kultusza, mert a pálosok önmagukban váltak atyává, öreggé, és ebben az öregségben megtalálták az örökkévalóságot, és romlatlan testet hagyományoztak ránk.

Amikor elmondják, hogy hol építi fel Özséb a szentkereszti kolostort, utána elkezdnek beszélni a pálosok étkezési szokásairól. Mintha a szentkereszti kolostor egy szerzetesi étterem lenne, arról kezdenek el beszélni, hogy ételben és italban nem voltak válogatósak. Ez viszont nem olyan adat, amit egy szent esetében kötelezőszerűen elő kéne írni, de mégis valamiért fontos a szerepe pont a kolostor alapítását bemutató szövegben. Az étellel és itallal mindig kapunk egy többletet. Megint Atilla neve bujkál ebben, ami a magyar nyelvben ételt és italt, a török nyelveken pedig nagy folyamot jelent. S itt lehet érzékelni, hogy mit jelent, amikor egy vallás ételről és itálról beszél, és ennek működését az üdvösség szintjén említi meg. („Mert az én testem étel, az én vérem ital, és nem üdvözül, aki nem eszi a testemet, és nem issza a véretem.”) Ez az az energia, és hatalom, amiből a pálosok éltek. Ez egyfajta többlet, és amikor már nagyon-nagyon veszedelmes körülöttük a kíváncsi kutakodás, akkor ilyen gyönyörű allegóriákban, kicsit materiálisabb szinten ugyanezt mondják el.

Egyszer egy püspök látogatást tett a kolostorban, és feltett egy kérdést egy ifjú szerzetesnek, akit még gyermekkorából ismert: régóta ismerlek, tudom, hogyan neveltek otthon, mivel etettek, emlékszem, már akkor is délceg legény voltál, de hogyan lehetséges, hogy most itt élsz ebben a kolostorban és szebb, tisztább, erősebb, és emelkedettebb vagy, mint otthon régen?

Erre a következőket válaszolta a legény, aki minden jel szerint Özséb utódja, Benedek volt: Kedves barátom, ennek van egy nagy titka: mindig egyféle étellel kell táplálkozni! Tudjuk, hogy ez mese, mert itt egy erőről van szó, és az a lényeg, hogy ettől a befogadott erőből válik szebbé az ember, ha ugyanakkor lehet látni, hogy nem eszik és nem iszik szinte semmit sem. Ezután az ifjú szerzetes még hozzáteszi: én mindig borsót eszem. Mindig egyféle a táplálék, mert a sokféle tápláléknak sokféle hatása van.

Tehát egy hatásról kezd el beszélni. Gyöngyösi Gergely, aki a rend Mestere volt, külön figyelmeztet, hogy milyen bölcsen válaszolt ez az ifjú. Abban nincs bölcsesség, hogy azt mondja, borsót eszem, de ezzel megadja valaminek a mértékegységét, és ez a lényeg. Ugyanis az a mennyei eledel, amit a holló hoz a csőrében, amivel remete szent Pál 60 éven keresztül táplálkozott a sivatagban. Ezt nem a föld állítja elő, hanem a mennyből érkezik. Mikor a régi nagy világvallások mögött álló hagyományokban beszélnek a halhatatlanságról, az örökkévalóságról, - és itt most olyan hagyományokra emlékeznünk, amelyek az egész földkerekségen megtalálhatók, Mexikóban, Egyiptomban, Kínában - egy titokzatos ételről írnak, egy olyan eledelről, ami megőrzi a testet a halál után is. Ennek az ételnek az előállítási útját csak a beavatottak ismerhetik. Ezt az európai középkori mágia és misztika kvintesszenciának és életelixírnek nevezte. Amikor pedig a használatáról és mértékegységről van szó, mindenhol ugyanazt az egységet írják elő kötelezőszerűen. Ez a mértékegység a borsószem. Ez az egyiptomi írásokon, a középkori alkímista iratokban is így szerepel. S a pálos atyáknál is ugyanezt találjuk. Őket a háttérből mindig alkímiai tevékenységgel vádolták meg a nyugatról érkezők, mert máshogy nem tudták elképzelni az örök élet titkát, minthogy valaki különböző utakon, hosszas töprengés után felfedezi a csodaszert. A pálos atyák egészen biztos, hogy nem ezen az úton jártak, de valamit ismertek, és ezt a titokzatos mennyei eledelt, amikor

mértékegységhez kötötték, akkor borsószemnek nevezték.

Amikor leírják miért alakul meg a szentkereszti kolostor, hogy hol van, közvetlenül utána pedig erről beszélnek, ez azt jelenti, hogy bizony a szentkereszti kolostor egyik titka maga a Szent Kereszt, a másik pedig annak a halhatatlan és romlatlan testnek az előállítására, ami rajta feszül a kereszten. Ez a test ugyanis a világ teste, és a pálosok ezt munkálják és építik. Amikor már ténylegesen irodalmi hagyománya is van a pálos rendnek, amiről azt akarták, hogy a külföldiek ne értsék meg, azt magyarul írták, amiről azt akarták, hogy bárki elolvassa, azt pedig latinul.

Ez hatalmas figyelmeztetés, és itt pálos kolostorokról és nem falusi plébániákról van szó. Ezt külön hangsúlyozzák, versekről, vallásos könyvekről van szó. Báthory László nevezetű budaszentlőrinci pálos atya, magyar nyelven írja meg a Bibliát. Az irodalomtörténészeink pedig fordításokat keresnek levéltárakban. Miről van itt szó? *Megírja!* Ez óriási különbség, mert nem lefordítja, hanem megírja a bibliát a magyarság számára. Vajon hova tűnt ez a biblia, és hová tűntek a pálos költők magyar nyelvű versei? A budaszentlőrinci kolostorról azt mondják, hogy a kultúra fellegvára volt. Azt nem tudjuk, hogy hol volt, de azt igen, hogy magyar nyelvű volt a kultúra, tehát itt megint szemléleti kérdésszerűen van szó. Egy krónika, amit elolvashat bárki, okulhat, tanulhat belőle. Ha leírják a pálosok egy krónikát latinul, azt magyarból ültetik át. Tehát nekünk nem latinból kellene visszafordítani, mert fordított a felállítás.

Visszatérve Özsébre, az ő neve beszélő név. Az egyik vonulaton megkapjuk azt az emberi szépséget, amit a krónikák állandóan hangsúlyoznak is. Itt központi kérdés, hogy szép vagy-e vagy csúnya, mert ha csúnya vagy, akkor a pálosok között nincs helyed. Ez kegyetlen tételnek tűnik egészen addig, amíg nem tudjuk, hogy a pálosok milyen ügy érdekében harcoltak. A régi embert, az örök embert építették ki, az igazi ember arcvonását, testét alakját akarták megőrizni a jövő emberisége számára. Ez pedig modern gondolat, mert könnyen lehet, hogy már hamarosan nem lesz igazi emberiség. „Végy egy sejtet, és mint az ördögös szüle a mesében, a vetélt erre dobja, lejön 100 ezer egyforma ember, a vetélt arra dobja, és lejön megint 100 ezer egyforma ember.” Mit jelent a vetélt, és mit az ördögös szüle? Ő egyforma embereket gyárt le a szövőszéken, ezért tudjuk, hogy a pálosokat nem véletlenül irtották ki, és állították félre. Mert ha az eredeti pálos eszme egyszer feltámad, akkor az emberiség sorsába tud pozitív módon beavatkozni. Gondoljunk csak azokra a késői pálosokra, mint Pázmány Péterre, aki a következőket írja: *„ha azt akarod tudni, hogy Magyarország népének milyen a sorsa, menj be egy pálos kolostorba. Ha a pálos kolostor virágzik, országunknak is jó sorsa van. A kettő ugyanis egymástól elválaszthatatlan.”*

Tudjuk, hogy virágzó pálos kolostorok évszázadok óta nincsenek, és sincs is virágzás, mert a jelen egyfajta vegetálás, és bár vannak nagyon tisztességes emberi szándékok, de nem mindegy, hogy milyen örökség folytatói vagyunk. Itt lehet látni, hogy a pálosok nem akármilyen szintű hagyomány őrzői és továbbítói voltak. Nem egyszerűen a vezetésen volt a hangsúly, nem az aszkézisen, hanem lépten-nyomon megjelenik valami többlet. Az aszkézis és vezeklés ugyanis egy öncélú tevékenység, és nem a közösség megigazulását szolgálja. A nyugati szerzetesrendek pedig indulásuktól kezdve ilyen öncélúak voltak. Csak magukra, mint individuumra gondoltak, vagy arra a néhány szerencsétlenre, akik a közösséget, mint individuumok együttesét hozták létre és alkották. És lett belőlük ferences és domonkos rend, akik az inkvizíciót hajtották végre. A pálosokból vajon miért nem lett inkvizíciós rend? Nehogy arra gondoljunk, hogy ez véletlen, mert ez egyfajta mentalitás. Itt lehet érezni, hogy már alapjaiban teljesen más az elképzelés a kereszténységről a Kárpát-medencében, mint azon túl.

Visszatérve Özséb nevének elemzéséhez, a szép egészen biztos benne van. Ezt mindig hangsúlyozzák is, szép öregkort élt meg, amikor egy pálos atya meghalt. Mindig a szépen van a hangsúly, és mindig a fejedelmi megjelenésen. Ezt Özsébről is mindig elmondják. Ez ugyan önmagában még semmit nem jelent, de gondoljunk arra, hogy Szent Lászlóról mit mondtak. Milyen tulajdonságát hangsúlyozták Szent Lászlónak? Az emberfeletti szépségét, csodálatos megjelenését, „Elegantissimus Rex” amikor egy francia szerzetes meglátja, így kiált fel: „A Legelegánsabb király”. Megjelenése fenséges, és ez a fajta szépség mindig az Atya szépségét sugározza tovább, tehát nem öncélú a szépség, mindig hangsúlyozzák is, hogy maga a Teremtő szépsége sugárzódik át ezeken az embereken.

Özsébről a következőket írják: „az isteni szeretet megsebesítette, és ezeket a sebesüléseket a tanítványai elől nem tudta elrejtetni”. Milyen sebeket hordhat magán Özséb? Krisztus sebeit. Elrejtteni nem tudja, pedig szeretné. És itt válik félelmetessé, ez a tényleg magyar alapítású rend. Miért nevezik őket a Szent Kereszt remetéinek? Miért mondják ők, hogy mi felmegyünk a Keresztre. Özséb miért mondta ezt? A sebei miatt.

„Nem láttam én szebb termőfát, mint Úr Jézus Krisztus keresztfáját.”

Ez azt jelenti, hogy erre a keresztfára kell fölmenni, és a pálosok végig hangsúlyozzák, hogy ők egylényegűek a keresztre feszített Krisztussal.

Elérkezik az 1270-es esztendő, amikor Özséb meghal, és ugyanabban az évben, néhány hónappal később, Béla király is meghal, éppen a Szent Kereszt feltalálásának napján. Általában pont akkor halnak meg az Árpád-házi királyok, mikor előttük vagy utánuk közvetlenül – egy-két hónapnyi időt engedélyez a Teremtő, – a pálos rendfőnök is eltávozik. Szinte együtt távoznak, és mindig a Pilisből indulnak el égi útjukra. Lehet érzékelni, hogy szinte mintha egy lélegzetet vennének, mintha össze lennének növe. Ez tényleg egy égi küldetés.

IV. Béla a Szent Kereszt feltalálásának napján halt meg, ezt így őrzik krónikáink, és a pálos hagyományok is. Ez pedig nagy figyelmeztetés, hogy hol kell kereskednünk, amikor a pálos hagyományok nyomába szegődünk.

Özséb néhány hónappal korábban, 1270. január 20-án hal meg, és február 20-án temetik el, s teste romlatlanul nyugszik a szentkereszti kolostorban. Mi történik egy hónapig, ami a halál és a temetés között telik el? (Gondoljunk itt Szent Margit temetési szertartására.) Mintha Özséb várná Béla királyt.

Özséb után Benedek a következő rendfőnök. Ő olyan, mint a neve, áldottat jelent, s névünnepe a tavaszi napéjegyenlőség időszakára esik: „Benedekben mennyei szép rózsa.” Neve a tavasz megújulást hozza magával. Benedek a pálos rend életében tényleg hű a nevéhez. Ez azt jelenti, hogy nagy tehetségű ifjú, és emiatt Béla király, mintegy utolsó nagy tetteként – még Özséb vezetése alatt - a rendtársak közül kiemeli. Tehát nem Özséb „tolja” maga előtt Benedeket, hanem Özséb halálos ágyánál megjelenik Béla király, és ekkor már nem nagyon kell utódot keresniük, mert Benedek akkora tehetség. Béla király az, aki Benedeket elindítja a rendfőnöki pályán, és éppen azért, hogy ezt nyomatékosan jelezze, ezzel elindít egy olyan sorozatot, melyet az utána lévő Árpád-házi királyok folytatni fognak. A Pilis belsejében lévő területeket átadják a Pálos rendnek. Az első nagy adományozó IV. Béla király. Sőt már azt mondják, hogy a szentkereszti kolostort is ő adományozta. Kun László egy oklevelében, amit maga a pálos Gyöngyösi Gergely ír le, az áll, hogy Kun László király azt írja az oklevélben, hogy a szentkereszti kolostort az ő ősei alapították. Ha Özséb az ősohhoz tartozhat, erre oda kell figyelni, mert sok mindent jelenthet nekünk. Ez szinte testvéri kapcsolat Özséb és Béla király között, és jön az unoka, IV. László, aki azt írja, hogy az őseim közül alapították azt a szentkereszti kolostort, amiről tudjuk, hogy minden forrásunk azt írja, Özséb alapítja.

Halála előtt Béla király a Pilisi-szigetet átadja a pálosoknak. Hol van a Pilisi-sziget? Mert most nincsen ilyen nevű szigetünk. És ez egy meghatározott hely, itt nem hegyről és nem völgyről van szó, ez egy *sziget*. Béla király tehát átenged Benedeknek egy vadászkastélyt minden tartozékával egyetemben, s ebből a vadászkastélyból a pálosok pillanat alatt templomot építenek. Mi lehet ez a kastély? Mert vadászkastély szerepel az adományozási levélben.

Ez a vonulat egészen III. Andrásig végig nyomon követhető. „Végy egy vadászkastélyt, add át a pálosoknak, a pálosok bemennek, és kiderül, hogy ez egy templom”. Milyen királyi vadászkastélyok lehettek ezek a templomok, vagy milyen templomok ezek a királyi vadászkastélyok a Pilis belsejében, hogy nem kell építkezéseket folytatni? Csak egy nagy átalakításra van szükség. És még elhangzik valami, ami figyelemreméltó, amely dolog minden kételkedőt meggyőz. A következőket írják az oklevelek: a vadászkastélyt minden tartozékával együtt adják át.

Ha nem tudjuk, hogy a magyar hagyomány nemcsak az uralkodók földi vadászatát ismeri, hanem az égi vadászatot is, akkor tényleg nem érthetjük meg ezt a kérdést. A pálosok vadgondozási tevékenységet főállásban nem folytattak. Mellékállásban igen, mert egyébként kiváló solymászok, halászok voltak, tehát a természetet is gondozták. Ez akkor válik érdekessé, amikor kiderül, hogy az Árpád-házi királyok, vagy Álmos herceg, aki megalapítja a dömösi prépostságot, és utánuk a két legnagyobb király, Nagy Lajos és Mátyás, templomokat alapítanak és egyben a legkedvesebb szökagyuk a vadászat. Például Kálmán király vadászati tevékenységében Álmos herceget mindenben támogatja. Abban az időben minden férfiember szerette a vadászatot. Mert a földi szinten egy felüdülést jelentett, és a férfias tulajdonságok megtartását, mert a vadászat nagy ügyességet és figyelmet igényel. Ezt a krónikákban és a szentek legendáiban nem kellett hangsúlyozni, mert akkor egy férfigyerek így született. A vadászat nemcsak a vadpusztítást jelenti, sőt régen egyáltalán nem azt jelentette, hanem az állatállomány gondozását és fenntartását.

Amikor tehát hangsúlyos, hogy vadászkastély, minden tartozékával együtt, és amikor ezt összekapcsolhatjuk azzal, hogy a krónikák már a legkorábbi időszaktól kezdve két királyi tulajdonságról beszélnek, amiből az egyik a vadászat.

Itt Nagy Lajos király emlékét idézem, hogy lássuk mennyire fontos. A személyi titkára, Küküllői János leírja, hogy Lajos király gyermekkorától fogva imádja a vadászatot. S rögtön ezután a következő mondat, hogy Lajos király gyermekkorától fogva a csillagászat nagy tudója. Tehát kiderül, hogy a vadászat és a csillagászat ugyanazt jelenti Lajos király számára.

Ugyanannak az erőnek kétfajta az útja, a kosban a nap van erőben, ez magának a feltámadásnak a megidézője és félelmetes energiákat jelent.

Szegény Kun László, mint garabonciás király, néha ezeket fel is villantotta, aminek az lett az eredménye, hogy például egy csatában a kunok a csata kellős közepén megfordulnak és elkezdnek

menekülni. Miért? Mert a garabonciás lelkületű ifjú Kun László király feltornyoztta a környéken a fekete fellegeket és az egész vihart a kunok feje fölé irányította. Ha itt arra gondol valaki, hogy ez csak az időjárás műve, ugyanez nem is egyszer megismétlődött. Mert a kun hadsereg egy kis szélvihartól nem fog megszabadni.

És hogyan szaladnak meg a tatárok 1282-ben? Megint a hatalmas vihar űzi ki őket az országból. S kiderül, hogy megint ott van Kun László és Benedek testvér. Ha ők együttműködnek a nagy veszélyek idején, tudnak elhárítási energiákat felszabadítani. Benedek tehát, ahogy a nevéből adódik, a hajnal embere volt. Ez azt jelenti, hogy amikor életszentségéről beszélnek, akkor nagyon egyszerű szavakkal tényleg mindig mindent telibe találnak. Benedek a tavaszi megújítást idézi fel, a nap erőben van, a nap pedig keleten szokott felkelni, és a Hajnalcsillag szokta bevezetni a felbukkanását. Innentől kezdve nem kérdés, hogy egy Benedek nevű rendfőnök hajnalban sohasem fog aludni, ugyanis ezt mondják róla, mint legfőbb erényét. „Hajnalban álom soha nem érte a szemét”. Egy normális szerzetest sem talál ágyban soha a hajnal, a hajnali imádság miatt. Tehát amikor külön hangsúlyoznak ilyen tulajdonságokat, akkor nem feltétlen arra kell gondolni, hogy ez életképi jelenet. Valami nagyon fontos minőség jelenik meg – ő hozza magával a hajnalt, és ha ez pálos rend, akkor itt maga a Rend telítődik hatalmas erővel. Innentől kezdve, mint a tavaszi megújulás, a pálos rend kitörése és szétáradása a Kárpát-medencében megállíthatatlan folyamat. Ugyanis ettől a pillanattól kezdve terjed szét a Rend a Pilisből a Kárpát-medencében, és robbanásszerűen megjelennek mindenhol a pálos templomok és kolostorok.

Benedeket a hajnal nem találja álomban, a többieket viszont az édes álomban találja. Ez mit jelenthet? Ha valóban ez volt a felállás a kolostorban, akkor Benedek előbb-utóbb szomorú lett volna, mert miközben ő virraszt hajnalban, mindenki más szépen alszik. Ilyenkor mondja azt az ember, hogy érdemes? De itt pont ez a lényeg. Benedek a rendfőnök, és a pálosok az Úr vitézei, harcosai, bajnokai. Szinte mindegyikük ismeri az elragadtatás, ill. révülés állapotát, és itt lehet érzékelni, hogy mi történik, mert miközben a közösség közös „álmot alszik”, ezt nem azt jelenti, hogy alszanak, hanem azt, hogy egy cél érdekében a túlvilágról erőket hoznak le, és mozgósítják őket. Benedek pedig ébren van, miközben a közösség többi tagja a jövőt álmodja, és az égből leérkező energiákat és jövendőt, Benedek itt a földön irányítja.

A hajnali álmóról azt kell tudnunk, hogy a magyar hagyományban a jövendőt megidéző jelentősége van. Az éjszakai álmot nem tartják olyan fontosnak abból a szempontból, hogy az a jövendőt tudná megidézni. De amikor azt mondja egy öregember: vigyázz, hajnali álma volt a legénynek, - kiderült, hogy amit álmodott, az valóra vált. Itt a pálos közösség a hajnali álomban a jövendőt álmodja meg, s Benedek igazi rendfőnökként és mesterként irányítja és kormányozza testvérei révülését, és ez egy félelmetes szint.

Benedek 1290-ben halt meg, akkor, amikor Kun László. A Pálosok Kun László haláláról nagyon érdekes módon emlékeznek meg. Kun László király halála napja: „A Hét testvér ünnepe”. Ebben megint egy többlet jelenik meg. Tudjuk, hogy a Rák havába esik Mars isten fiának halála. Nem is eshetne máshová, mert a Marsnak a rákban semmilyen hatalma nincs, erővesztésben van, tehát nem személyes becsvágy éppen ott meghalni, ez a kozmikus üdvtörténelemben tartozó esemény. S a pálosok hozzátesznek még valamit: „A Hét testvér ünnepén”. Ez viszont félelmetes, mert alátámasztja, hogy Kun László halála áldozati halál és egy megújulást segít elő a nemzet életében, egy új „Honfoglalást”.

Emlékezzünk Mátyás királyra, amikor a Szent Koronát visszahozatja: Hét Fejedelmi Személyt állít 3000 lovas élébe, és így mennek Bécsújhelybe, visszahozni az ellopott Szent Koronát, s le is írják, hogy ki ez a hét fejedelmi személy.

Benedek 1290-ben bekövetkező halála utána következik István pálos rendfőnök és III. András király.

Istvánról a következőket mondják: „erkölcssei finomabbak voltak, mint nemesi származása”. Ez sokat jelent, ugyanis a pálos rend indulásánál csak előkelő ifjakat találunk, és Özséb még a halálos ágyánál figyelmezteti testvéreit, hogy vigyázzanak, mert a nemes születés még nem elegendő. Hogy milyen férfiak lehettek ők? Tényleg az ország színe, virága, akik tudják, hogy hogyan kell kardot forgatni, de azt is hogyan kell az égbe emelkedni, amikor a testi valóban éljük az életet. Ezért mondják, hogy a pálos testvérek felhőként szárnyaltak a magasban. Erények szárnyain és az igazság vágyain, felhőként emelkedtek a magasba, és életükben a földön azt élték, amit odafent láttak az égből. S ezért érdekes, amit Istvánról írnak. Ez azt jelenti, hogy egy vérségi köteléket egy jó ügy érdekében, de csak a nemzetség vonalán keresztül meghaladott. És ez nem akármilyen szint, amikor már olyan magasra emelkedik valaki, hogy tényleg az egységben van az Emberfiával. István erre a szintre emelkedett fel. Az ő életében indult el egy visszafelé fordulás, mivel III. András az utolsó Árpád-házi király. István 1300. december táján halt meg, III. András pedig rá egy hónapra, 1301. január 14-én, megint együtt vannak.

Eddig ténylegesen együtt ment a Pálos rend és a Turul-nemzetség vonala. És itt, István

rendfőnöksége és III. András királysága alatt lehet érezni, hogy valami visszavonul a Pilis belsejébe. Ez egy utolsó nagy tartalék lesz, lehet, hogy pont a mai idők számára. Megint eltűnnek a pálos testvérek, visszahúzódnak a barlangokba. 1297 tájékán szinte kiemelkedik egy Lőrinc nevezetű perjel, aki a szentkereszt kolostorból indul. Amikor Lőrinc felbukkan, és a Pilisszentkereszt kolostort elhagyja, az ami rajta keresztül megy tovább, az érkezik el Nagy Lajos király és Mátyás király idejébe. Ami visszamarad, az most is ott található a Pilisben. Vannak még megújulási lehetőségek és tartalékok.

Lőrinc perjel András egri érsektől – aki nem pálos - kér regulát. (Itt megint nehéz megérteni, mi történik.) István halála után, 1300-ban Lőrinc veszi át a főszerepet és az irányítást, de már nem a szentkereszt kolostorból, hanem elmegy egy Buda fölött magasodó hegyre, és ott rendház építésébe kezd, ami 1304-ben gyakorlatilag már áll, és innen megy tovább a Pálos rend. Tehát valakik bent maradnak a Pilis belsejében, valakik pedig végleg kilépnek, és valamit határozottan továbbmenekítenek. Egyetlenegy kérdés, hogy mitől Budaszentlőrinci ez a kolostor, és miért Szent Lőrincről nevezték el? Ezt megnyugtató módon tisztázni nem lehet, ugyanis annak a Lőrincnek, aki a 200-300-as években élt egy pápa mellett diakónusként, olyan hatása nem volt a Kárpát-medencei kereszténységre, hogy a későbbi évszázadok legfontosabb kolostorát róla nevezzék el. Ezt ki lehet zárni. A megoldás kulcsát magában Lőrinc mesterben lehet csak keresnünk.

Ő szent ember és azt mondják, hogy saját neve hírnevét növelve alapítja meg, tehát belőle épül meg a szentlőrinci kolostor. És hogy itt milyen liturgia, milyen vallás van, ez megint csak visszavezet a pálos hagyományokhoz, ugyanis Szent Lőrinc, mint az augusztus 10-ét kijelölő nap, rendkívül fontos helyen van az esztendő körén belül. Ez az időpont a hagyományban nem a nappalhoz, hanem az éjszakához és a csillagos égbolthoz kötődik. Ezen a napon a Kárpát-medencében, szinte a szkítiai ősi hagyományok továbbéléseként csillagászati ünnepet tartottak. Ennek nyomai még a század elején is fellelhetőek voltak Erdélyben. Lőrinc napján étkezési szokásokat változtattak meg, böjtöltek, este pedig a közösség kiment a szabad ég alá és nézte a csillagos égboltot. És mi az, amit kerestek? Itt megint visszatér a holló képe, mert a Lőrinc könnyeinek nevezett hullócsillagokat keresték az éjszakai égbolton. Ezt követően pedig Mátyás mélységeit mélyítjük, és a magasságait tágítjuk, ez pedig lefelé és fölfelé végtelen. Mátyás életútja, csakúgy mint Atila királyé, Szent László királyé, vagy bármelyik Turul-nemzetségből ismert uralkodónké, kimeríthetetlen.

Mátyás életpályája nincs bezárva, nem ismer határokat és korlátokat. S az előzőekben igen gyakran idézett Zrínyi Miklós kiváló művet írt Mátyás királyról.

Ebből fogok idézni, és ezzel ténylegesen tisztán lehet majd látni, hogy valóban milyen nagyságrendben jelent meg a magyar nemesség és nép szemében Mátyás király. Érezhető, hogy Mátyás király alakja kimeríthetetlen. Emlékezzünk arra a halra, amit Mátyás csukájának nevez a néphagyomány. És bizony az ő képességei a csillagos égbolton oda vannak lehorgonyozva. Ugyanez a Zrínyi, Mátyás királyt Vitéz hollónak nevezi, aki bátorságával, vitézségeivel és erényeivel saskeselyűket szalasztott meg.

Tehát a holló-kérdést még mindig nem merítettük ki, és most is csak a széléről fogjuk ennek a hollónak a röptét nyomon követni. Zrínyi művében elhangzik megint egy főszereplő Mátyással kapcsolatban: a főnix. Mátyás egy olyan kozmikus hős típusát jeleníti meg, aki sok évszázados szünet után, látszólag a semmiből érkezik közénk, és minden előzmény nélkül itt ragyog föl úgy, ahogy a főnix is hamvaiból támad fel. Egy ilyen kiváló elme, mint Zrínyi Miklós, a maga hasonlatait nem véletlenszerűen használja. Erre oda kell figyelni, mert megközelítőleg egy 500 éves ciklussal azonosítható. S ha megnézzük mikor halt meg Mátyás király és most milyen időszaknak vagyunk a végén, lehet tünődni, hogy várható-e ez a hatalmas nagy felragyogás. De ez a Teremtőtől függ.

„De nem mindenik seculumban születik Főnix, és sok száz esztendeig kell fáradozni a természetnek, meddig formálhat oly embert, aki a világ és országok megbotránkoztatásának gyógyítója legyen”.

Ez egy archaikus nyelvezet, a világ... ilyen nagyságrendben jelenik meg Mátyás király. Zrínyi pontosan tudja, hogy mi egy ország és a világ közötti különbség. Mátyás szerepe üdvözítői szerepkör, és a maga nemzetének megvilágosítója. Népek Gyógyítója, nemzetének megvilágosítója – ez Hunyadi Mátyás.

„Ilyen vala a mi jó Mátyás királyunk, de mivelhogy a természet ezenő alkotmányán sokat fáradt, hihető, hogy meg is fáradt.”

Nem olyan könnyű nagy embernek, világ megváltójának földi környezetbe leszületnie.

1304-ben szentelték fel a Buda fölötti hegyen található budaszentlőrinci pálos kolostort. Minden jel szerint fogalmunk nincs arról, hogy hol lehetett ez, mert nem olyan könnyű megtalálni egy olyan szent helyet, ahová az ország és a nemzet boldogulása van lekötve. A középkorban ezt külön így hangsúlyozták. A budaszentlőrinci pálos főkolostor nem egy volt a templomok közül. Nem lehet

rangsorolni a jól ismert templomok rendszerébe. Valami miatt a budaszentlőrinci kolostor egy bizonyos történelmi időszakban szinte minden templom és kolostor fölé emelkedett.

Tudni kell azt is, hogy nagyon pontos leírásaink maradtak az elhelyezkedéséről. Lehet sejteni, hogy milyen tájékon lehetett, sőt még azt is, hogy a Buda várával való kapcsolata milyen volt látványszerűen. Mindig hangoztatják, hogy a budaszentlőrinci kolostor a Buda fölött található hegyen volt. Ha valaki a mai Budát megtekinti, azt mondhatja, hogy nincs gond, mert a mai Buda fölött van egy hatalmas rommező, amit mi már néhány évszázad óta a budaszentlőrinci pálos főkolostor romjaival azonosítunk. Ez a Hárs-hegy és a János-hegy közötti nyergen található, varázslatos környezetben. Azonban itt érdemes egy picit eltűnődni. Az a mai értelemben azonosított budaszentlőrinci kolostor megérdemelné a nagyobb törődést, mert valamire félelmetesen rávilágít. Ha az ember körülnéz a korabeli keresztény világban, és megtekinti mondjuk a Dél-Franciaországban, Itáliában vagy Németország belsejében található templomokat és összehasonlítja ezzel a rommezővel, még mai állapotában is félelmetesen nagy a különbség. Könnyen lehet arra gondolni, hogy így bánunk el nemzeti örökségünkkel és kincseinkkel, de nem erről van szó, mert akik felelős pozíciókat töltenek be, azoknak kellene minden generációban a nemzetet tájékoztatni, hogy Magyarországon milyen kultúrkincsek lelhetőek föl.

Ez a mai templomrom hatalmas, és ez azt jelenti, hogy csak a hajó hossza eléri az 50-60 métert. A tornyok pedig a számítások szerint majdnem 100 méter magasak voltak. El lehet tűnődni, hogy ez csak egy templom a középkori Magyarország romjaiból, ami megmaradt romként. Milyen félelmetes, gyönyörű és lenyűgöző szellemi élet lehetett Magyarországon. Ebből ki lehetne indulni, de egyetlenegy baj van, amikor a pálosok a török kiűzése után visszajönnek Buda és Pilismarót környékére és keresik az elvesztett kolostorokat, egyetlenegy sem találnak. Nem tudják hol volt a pilisszentlászlói kolostor, amit III. András királyunk királyi vadászkastélyként adományozott a pálosoknak. Ebben a kolostorban tárgyalt Csák Máté és egy Gentilis nevezetű pápai diplomata, korának egyik legképzettebb diplomatája, legragyogóbb elméje Magyarország sorsáról.

Hogyan lehet eltüntetni egy templomot, nyoma nincsen, egy téglá nem került elő a helyéről egy alapfal nem bukkant ki a föld mélyéből. Hol van a Pilisszentkereszti pálos kolostor? A mai Pilisszentkereszten? Nem tudják azonosítani. A Pilis tulsó oldalán, a Klastrompusztai rommezőn? Ezt csak a művészettörténészek és történészek erőltetik, és egyetlen pálos sem fogadja el. Hova tűntek el ezek a kolostorok?

A budaszentlőrinci kolostor ugyanebbe a kategóriába tartozik. Nyomtalanul eltűnt, mert azok, akik jobban ismerik, mondjuk Magyarország történelmét mindig egy kritikus történelmi pillanatban, mint mi magunk, pontosan tudják, mit kell eltüntetniük. Miért fontos a töröknek a budaszentlőrinci kolostor eltüntetése? Nem Budát foglalják el, nem a budai fellegrárat a királyi palotával pusztítják el, hanem a budaszentlőrinci pálos kolostort, és az összes pálos kolostort, amihez csak hozzáférnek, és keserűen állapítja meg korabeli krónikásunk, hogy ezután a pusztítás után, ami Budaszentlőrincet érte, a kolostort a régi fényében a világ végezetéig sem lehetne helyreállítani. Pedig a pálosok megközelítőleg 8 év alatt építették fel Európa legnagyobb templomát, ami egy félelmetes építészeti teljesítmény. Nem árt tudni, hogy a kassai szintén nagyon híres és csodálatos Szent Erzsébet templomnak az alapkövét V. István királyunk tette le, a zárókövét pedig Hunyadi Mátyás, és nem volt szünet az építésben.

A pálos templom Budaszentlőrincen ennél nagyobb volt. Nem szabad elfelejteni, hogy 500 szerzetes lakta, és vonult be együtt a templomba imára. Példátlan az az alaposság, amivel ezt a templomot eltüntették. A mai Budaszentlőrincen, tehát a János-hegyet és a Hárs-hegyet összekötő nyergen bizony még az 1700-as években is állnak a falak. Tehát többek között ezért sem lehetett ez a budaszentlőrinci kolostor, mert a falak ott nem állhatnak, mert még az alapokat is kiásták, és ez nem túlzás, így írják a források. Ezen a területen pedig állnak a falak. A múlt században a betelepített sváb gazdák innen még hatalmas köveket visznek le budakeszi házaik építéséhez. De ezt a kolostort a pálosok sohasem azonosították a budaszentlőrinci fő kolostorukkal, és nem is ezen a területen keresték. „Dokumentumunk van arról, hogy a kolostor a Pilisben van”- írják az akkori pozsonyi központban. Tehát pontosan tudják, hogy a Pilisben van, de nem találják, mert még az alapjait is eltüntették. Tehát lehetne ez is az eredeti, mert méretei alapján lenyűgöző. De képzeljük csak el, ha egy peremterületen ilyen hatalmas és lenyűgöző templom épülhetett, akkor milyeneket találhatnánk a Pilis belsejében, a központban. Ezen érdemes elgondolkodni.

Budaszentlőrincet tehát Lőrinc kezdi el építeni, aki a pilisszentkereszti kolostorban perjel, amikor a generális István. Itt érezhetően a pálos rend útja kettéválik, a pilisszentkereszti marad a főkolostor, amit maga Özséb alapít, elsődlegességét végig megőrzi, de névlegesen, mivel ezután a munkát Budaszentlőrincen kell folytatni, ez a kolostor kerül előtérbe a legtekintélyesebb pálos központként. Azonban azok sem tétlenkedtek, akik Szentkereszten maradtak, és a Mátyás utáni időket is figyelembe véve, tovább tették, amit tenniük kellett. Ha egy kis magból meg lehet újítani a magyarság növekedését, akkor ez az ősi, pilisszentkereszti monostor hagyatékából lehetséges. Nem véletlen, hogy nem lehet tudni, hol van. Tehát Lőrinc látszólag elhagyja a pilisszentkereszti monostort és a

Buda fölötti hegyen, új templom építésébe kezd, ami 8 év alatt készül el. Hogy milyen hatalmas lehetett, az a példákából világos. Csak a szerzetesek száma félezer, és akkor el lehet tűnődni, hogy mennyi a látogatók, és a kiszolgáló személyzet száma, (de kiszolgálók nem is nagyon voltak, mert a pálosok mindent maguk csináltak meg). Ha az ember megkérdezi, hogy honnan hívtak kőfaragókat, építőmestereket, festőművészeket, orgonakészítőket, akkor egyetlen válasz érkezik: nem kellett hívniuk, mert a legkiválóbb művészek, alkotó emberek a pálosok közül kerültek ki. És képzeljük el, hogy rövid idő alatt 100 hatalmas templomot építenek fel a Kárpát-medencében, és mindegyiket pálosok tervezik, építik, kivitelezik. És ez azt jelenti, hogy itt nem kellett kultúrát tanulni, mondjuk flamand vagy francia mesterektől.

Ebbe bele kell gondolnunk, mert általában a fő oktatási helyeken szakképzett történészek tanítják a magyarság történelmét, és eddig egyetlenegy történész nem tette fel soha azt a kérdést, hogy mit jelent Szent Istvánnak az a parancsa, hogy minden 10 falu építsen egy templomot. Magyarország hatalmas területén még a korabeli népesség arányait is figyelembe véve hány falu fér el? És tudnunk kell, hogy régen a falu egy általános elnevezés volt, tehát nem a népesség sűrűségének legalacsonyabb szintjét jelentette. Nincs Európában annyi kőfaragó mester, aki ennyi templomot tudott volna építeni. És nekünk mit tanítanak? Mégis azt, hogy Szent István behívja a jó képességű idegeneket, mert ebben az a lényeg, hogy idegeneket, és ezek az idegen mesterek kezdenek el nekünk templomokat építeni. Ez matematikai képtelenség, pedig a történelemtudomány állítólag tényekkel foglalkozik. És tény az is, hogy a pálosok a templomaikat saját maguk építették fel. Hol tanultak meg, templomot építeni? Hogyan lehetséges az, hogy aki a rendbe bekerült, mondjuk egy nádorispán, vagy vitézek, főnemesek, pillanatok alatt kőfaragókká, orgonakészítőkké, üvegablak gyártókká váltak.

Ezen csodálkozunk kellene, mert ez azt jelenti, hogy a nemzet gerince tényleg egy értékes genetikai állományt jelent ebben az időszakban. 8 év alatt elkészül a hatalmas budaszentlőrinci templom, melynek méretére csak az ott élő szerzetesek számából és a korabeli tudósításokból lehet következtetni. Tudni, kell, hogy Budaszentlőrincről azt mondják, akkora volt, mint egy mezőváros. Tehát nem egyszerűen egy monostorról, egy templomról van szó. Ez azért félelmetes, mert itt egy hatalmas területen csak szent emberek laktak. Azt mondják, hogy amikor elkészült a templom, lenyűgöző volt. Amikor nyugaton lement a nap, a templom tornyai árnyékot vetettek Budára. Ezt szinte minden szemtanú leírja. A mai Budaszentlőrinc és a mai Buda kapcsolatát figyelembe véve, ezt a fény-árnyék játékot próbáljuk beazonosítani. Ez megint tény. Mekkora tornya lehetett ennek a templomnak? Vagy milyen lehetett ez a két csodálatos torony? Olyan hatalmas volt, és annyira a budai vár fölé magasodott, hogy amikor a lemenő nap fénye érintette, akkor a torony árnyéka bevetült Buda főterére?

Ezt a templomot Lőrinc alapítja, itt az a szent Lőrinc, aki szóba jöhet, mint névadó titulus, nem mindenben tesz eleget kötelességének. Magyarországon szent Lőrinc kultusz, ahogy ez elvárható lenne Nyugat-Európában, nincsen. És csodák-csodája az építő-alapítót is Lőrincnek nevezik, aki soha nem kérkedik dicsőségével és rangjával. Az építést követően, beköltöznek a pálosok és elkezdődik egy több évszázadon át tartó versenyfutás az idővel. Ha megnézzük, hogy a pálosok mivel foglalkoznak, milyen rendszerben építik fel gyakorlataikat, akkor kiderül, hogy mindig az idő a főszereplő: gyorsítsunk vagy lassítsunk rajta. És ez mindig attól függ, hogy az áldozati szertartásokat milyen ütemben mutatják be. Van olyan pálos generális, aki kifejezetten megparancsolja, ebben az időszakban, hogy a szertartásokat a szokottnál lassabban végezzék. Mit jelenthet ez, amiért lelassítják a szertartásokat? Ha egy szertartáson keresztül az idő folyásába beavatkoznak, akkor ez azt jelenti, hogy valamit tudatosan késleltetnek. Aztán jön a következő pálos generális, és azt mondja, hogy nem kell lassítani, nem kell gyorsítani, hanem a szertartást a megfelelő, megszokott, emberi léptékben mért ütemben kell lebonyolítani. Hogy az időbeliséggel hogyan bánunk, és mi függ az időtől, ez rögtön az alakulásnál megjelenik, és az utolsó végszónál is napnál világosabban bukkan fel.

Károly Róbert és a pálosok kapcsolatáról beszélni nem érdemes. De azért meg kell jegyezni, hogy alig van olyan rendtörténész vagy vallástörténész, aki ne csorgatna el néhány millió könnyet, és írná le, hogy Károly Róbert és pálosok kapcsolata milyen csodálatos volt. Károly Róbert Magyarországon rengeteg gaztettet hajtott végre. Nagyon sok mindent elrontott, elpusztított, de figyeljünk fel valamire: vannak egy nemzetnek rövid távú és hosszú távú érdekei is. A régiek pedig mind tudták, hogy rövid távú érdekekért a jövőt feláldozni nem lehet. Ez azt jelenti, hogy elfogadják Károly Róbertet uralkodónak, de ez nem behódolást jelent, hanem azt, hogy várnak valakit.

Amikor megszületik Nagy Lajos király, kiderül, hogy őt várták. Éppen Nagy Lajos az, akiért Károly Róbertet a nyakába veszi, és türelmesen várakoznak. Ez a türelem kétesélyes, mert a magyar főnemesség már beletörődött, de a főpapság húzza meg a harangot: hogyha Károly Róbert nem tér észhez – és ez halála előtt 4-5 évvel történik – akkor az egész nemzet fegyvert fog ellene ragadni. Ezt pedig nem titkos levelezéssel intézik, hanem a nyugat-európai közvéleményt értesítik. Az egyik ilyen levelet maga a római pápa kapja kézhez. Amikor megszületik az utód, a pálos évkönyvekbe azt írják: megszületett a király. Honnan tudják, hogy ő a király? Csak, azért mert királyfinak születik? De mi van akkor, ha mondjuk, a sors úgy dönt, hogy idő előtt kiveszi őt ebből a

világból? Ezek a rövid félmondatok rendkívül figyelmeztetőek.

De figyeljük meg, hogy Nagy Lajos hogyan adja majd át a stafétabotot? Lehet érezni, hogy a pálosok, és az az uralkodó, aki tényleg királynak nevezhető, szívvel-lélekkel együtt munkálkodnak valamin, amit még ekkor nem lehet érezni, hogy mi, de ennyire fontos, és csak félmondatok hangozhatnak el.

Nagy Lajos király életének vége felé érkezünk el egy példátlan eseményhez, amikor 11 éves lányát, - ez még fiúban is meggondolandó – a nemzet elfogadja uralkodónak. Miért fogadják el Nagy Lajos király lányát Magyarország királyi joggal felruházott királynőjének? Mert a források nem királynőről beszélnek, hanem így írják: Mária király. Ekkor Lajos Magyarországra hozatja Luxemburgi Zsigmondot, aki megközelítőleg Károly Róbert féle ember. Zsigmondnak ekkor nincs neve, rangja, azon kívül, hogy királyi családból származik, de ez még önmagában nem érdem. Itt a történészek nem teszik fel azt a kérdést, hogy hogyan lehetséges, hogy Máriát megkoronázzák, és ugyanakkor összeházasítják azzal a Luxemburgi Zsigmonddal, akiért a kis 11 éves kis királynő nem túlzottan rajong. Zsigmondot Nagy Lajos felesége sem kedveli, és Lajos király mégis Zsigmondot hozza ide, és nincs egyetlen tiltakozó ember sem Magyarországon. Holott itt bármelyik földműves vagy kiskondás kiválóbb uralkodó lenne, mint amilyen Zsigmond volt.

Ezek a hatalmas figyelmeztetések, ugyanis a magyarság a függetlenségére mindig adott. Mindig odafigyelt és kényesen ügyelt arra, amit úgy fogalmaztak, hogy a Szent István király által adott szabadságjogok. Mi Szent Istvánt rendszerint kritizáljuk, bíráljuk. Kicsit vissza kellene szaladni az időben, és egy nemesi közgyűlésen, Fehérváron ezeknek a kérdéseknek hangot adni. Vegyük észre, hogy Szent István alakja rendkívül fontos, és akik ráúsztatnak egy torz minőséget, azok nagyon jól tudták, hogy hol kell Magyarország falait megrengetni, nyilván az alapoknál. Hogy hívják Bécs és a Habsburg familia védőszentjét? Szent Istvánnak. Itt lehet érezni, hogy ebben hatalmas csúsztatás van, ez kb. akkora csúsztatás, hogy mondjuk 500 esztendő múlva az egyik Mátyást, majd ráúsztatja valaki a másik Mátyásra. Melyik két Mátyás válhat itt főszereplővé? Az egyiket természetesen Hunyadi Mátyásnak hívják. A másikat pedig Rákosi Mátyásnak. Ha sikerül ez a művelet, ugyanazt az eredményt kapjuk meg, mint Szent Istvánnál. Nem véletlenül figyelmeztet Zrínyi Miklós arra, hogy Magyarországon kezdének olyan hangok megjelenni, hogy „Szent Istvánunk szent gondolatát félreértelmezve tárgyaljuk”. Ez éppen a Habsburg tényérés időszakában történik. Mindezek figyelembevételével azért nem akarják az Anjoukat betelepíteni Magyarországra, és ekkor még Károly Róbertről van szó, mert a Magyar Egyház félti függetlenségét. (Nem a magyar nemesség.) Ez a Képes krónikában így van leírva. Felsorolják azokat a főpapokat, akik az Anjou Károly Róbert nevű embert elutasítják. Közöttük az Esztergomi érsek, a Kalocsai érsek, és Magyarország minden főpapja. És a végső indok nem az, hogy Károly Róbert idegen, hanem az, hogy mivel a római pápa támogatja, ezért általa a Magyar Egyház függetlensége veszélyeztetve van. Ez tehát a korabeli viszony az esztergomi érsek és a római pápa között.

Ilyen meggondolások alapján a nemzet mégis úgy fogadja Luxemburgi Zsigmondot, mintha ő lenne a Grál lovagok legékesebb vitéze, minden zokszó nélkül. Vajon miért fogadják el Luxemburgi Zsigmondot, aki még nem bizonyított semmit. Mégis úgy pátyolgatják bűnei és hitványsága ellenére, mintha valamit várnának tőle. Pedig egészen biztos, hogy nem tőle várják, de hogy a királyoknak titkaik vannak, az ebből kiderül. Vannak olyan leírások, melyek azt mondják, hogy a király szíve olyan, mint a csillagos égbolt, halandó ember számára kifürkészhetetlen. Ezt valamelyik középkori magyar forrásunk mondja.

Ehhez képest Kun László 12-13 éves, amikor kimondja, hogy a király szíve Isten kezében van, és arra fordítja, amerre csak akarja. Ez azt jelenti, hogy az uralkodó attól király, hogy valóban az emberek fölött áll. Olyan dimenziókba van előre belátása, felfelé vagy lefelé, amelyek előlünk el vannak zárva. És Nagy Lajos király akárkit választhatott volna utódjának, legkevesbé egy 11 éves kislányt. De ebben valamire fel kell figyelni, a kislány neve Mária. S az egész biztosan nagyon fontos ügy, hogy Mária megkoronázása Szűz Mária országában legalább egyszer történjék meg. Erre a történelmi pillanatra megint nem lehet azt mondani, hogy a nemzet pillanatnyi rövid távú érdeke ezt sugallta. Ezt hozza legkevesbé magával. De Lajos király előgondol, és tudja, hogy ez egy szertartás és vállalja a nehéz körülmények ellenére is. Nagy Lajosról még azt kell tudnunk, hogy a pálos misekönyvekben a neve előtt nem Magnus, hanem Sanctus (szent) szerepel. Tehát a pálos rend azt a Nagy Lajos királyt, akit a római egyház soha nem kanonizált, szent királyként tiszteli, és mind a mai napig kötelező misét mondani őérette. Tudni kell azt is, hogy a korabeli krónikás források egy másik jelzővel is illetik őt, a Ludovicus előtt van egy jelző: a Potens, ez pedig kétféle dolgot jelent: erőt és hatalmat. Az, hogy ki lehetett Nagy Lajos király, ezekből a jelzőkből már lehet érezni. Róla ír egy történelemkönyv, amiben egy Műgeln nevezetű Nyugat-Európából érkező krónikás mutatja be a nyugatiak számára Magyarország történelmét. Ebben 3 királynak van a neve előtt valamiféle jelző. Az egyik Szent István, Sanctus Stephanus, a másik Szent László, és utána jön Lajos, a neve előtt ezzel az érdekes Potens fogalommal, ami egy félelmetes erő és félelmetes hatalom jelölője.

Az utódok Nagy Lajos királyt két évszázados távlatban sokféle névvel illették, az egyik: a régi Lajos

király, a régi pedig valóban lehet a magnus átültetése, mert abban az időben nemcsak nagyot, hanem régit is jelentett. Ez azt jelenti, hogy Nagy Lajos idején számtalan régi érték felújul, abból amit Károly Róbert eltüntetett vagy eltüntetni vélt. Ehhez képest az erős és hatalmas jelző hadi tettekre vonatkozik. Azt mondták róla, hogy mikor háborúba ment, félelmetes volt. amikor békében volt, a kegyelem áradt belőle. Tehát háborúban félelmetes, békében kegyelmes.

Nagy Lajos király, a Képes Krónika első lapjának miniatúráján (nagyítható)

Egyet nem szabad elfelejteni, Nagy Lajos az a király, aki bemegy Rómába. Atilla király nem ment be Rómába. Hunyadi Mátyás milyen célt tűzött ki maga elé? A Német-római császári koronát akarta megszerezni. Az egyetlen uralkodónk, aki diadallal vonul be Rómába, és felkínálják neki a római király címet, az Nagy Lajos volt. Mi történik ekkor? Ő mindezt nem fogadja el. És itt megint meg lehetne vonni a történelmi párhuzamokat Atilla király vagy Szent László között. Bemehetne Velencébe is, Velence a lábai előtt hever, és mindenki arra gondol, hogy Nagy Lajos be fog vonulni, és a földdel teszi egyenlővé a várost, és Lajos ekkor megkegyelmez, és minden fővezére ugyanígy gondolja. Itt jelenik meg ez az erő és hatalom, ami ténylegesen felülről érkezik és adatik neki.

Már élete vége felé jár, amikor Firenzéből követség érkezik hozzá. Budán nem találják, mert ekkor már visszavonult életét éli, és két régi kedves szokásának hódol, az egyik a csillagászat, a másik az imádkozás. A követeket átküldik a Margit-szigetre, ugyanis Lajos kedvelt időtöltése Szent Margit koporsója előtt imádkozás. Mennek a követek s keresik a királyt, de csak egy fekete palástos embert látnak elsuhanni, akiről azt gondolják, biztosan csak egy szerzetes. Pedig ő volt az áruhás Nagy Lajos király. A magyar királyoknál ez az átlényegülés szinte mindennapos gyakorlat volt, ha ott ő szerzetesként jelenik meg, akkor nincs szüksége testőrökre, mert magára borít egy fekete palástot, s a legedzettebb diplomata sem fedezi fel, hogy ő a király. Amikor pedig királyi pompában jelenik meg, mindenki lenyűgözve áll.

Nagy Lajos király a pálosokkal kitűnő kapcsolatban van. Rengeteg pálos kolostort alapít. A leghíresebb a Márianosztrai és a Máriavölgyi. Mindkét templom arról híres, hogy az ott élő papság maga után romló holttestet nem hagy. Ezek azok a templomok, ahol a pálos atyák romlatlan testtel várnak valaki érkezésére. Kire várnak romlatlan testtel ezek a pálos atyák? És hol vannak, hova tűntek el ezek a testek?

Végezzünk egy gyors számolást: budaszentlőrinci kolostor, 500 lakója van. Ki lehet számítani egy emberi élet hosszát, s ezt osszuk el kb. 200 évre. Nincs olyan hadi jelentés, ami arról számolna be, hogy a török ezeket a koporsókat megtalálta, ill. megszenteltelenítette volna. Egy-két szent sír feldúlásáról tudunk, de ezek egyedi esetek. Mire várnak ezek az atyák, megközelítőleg Özsébtől kezdve, Nagy Lajoson keresztül, Hunyadi Mátyásig? Mintha tényleg egy kakasszóra várnának. Ez félelmetes és hátborzongató, mert kiderül, hogy ezek a pálos atyák nem Mátyás érkezését várják, hanem valami mást. És amire várnak, még mindig nem érkezett el, és ahol ők várnak, az a hely még mindig megvan. Ez nem egy „lefutott mérkőzés”, hogy azt lehessen mondani, itt bizony a pálos rend üdvtörténeti szerepe véget ér. Lehet hogy a mai pálos rendé véget ért, de az eredeti pálos rendé egész biztos, hogy nem.

Lajos királynak megvannak a kedvenc pálosai, és ezt azért kell hangsúlyozni, mert egy király súlyát és szerepét ott lehet lemérni IV. Bélától kezdve, hogy a hagyomány vagy a pálos rendtörténet odarendeli-e mellé a maga kedves pálosát. Zsigmondnak nincsenek kedves pálosai, Károly Róbert sem ismer olyat, hogy van egy kedves pálos barátja, akivel a világ dolgait megbeszéli. Pedig hogy miről lehet egy pálos atyával beszélni, azt Mátyás kapcsán láthatjuk.

Nagy Lajosnál ideje alatt érezni, hogy valami felforrósodik. Már életében szentként tisztelik a pálosok, pedig róluk tudni kell, hogy igen szerények, és a szent vagy boldog jelzőt nem könnyen adományozzák oda valakinek.

Nagy Lajos király életének utolsó esztendejében nagyon sok minden történik. Ő az, aki halála előtt Velencéből Remete Szent Pál holttestét Magyarországra hozatja és Budaszentlőrincen helyezteti el. Itt már valami érezhetően beindul, ő meghal és egy holttest szinte halála helyére, Magyarországra érkezik. És ez a test válik aztán a pálos liturgia főszereplőjévé.

Lajos király halála előtt végrendelkezik, és ez eléggé titokzatos. Ha körbetekintünk Európában és keressük azokat az uralkodói családokat, ahol a Turul nemzetség egy vércseppje még felfedezhető, akkor lehetne másokat is behívni, mert azért hívnak be királyokat, hogy Árpád vérét visszahozzák az országba, mert ebből egy csepp is elegendő, hogy újraéledjen. Luxemburgi Zsigmond vérében pedig egyetlenegy csepp van, lehet, hogy ő erről a csepről nem is tud, de vajon honnan tudja Nagy Lajos, hogy őt kell behívni? Honnan tudja a magyar főpapság és főnemesség, hogy neki kell bizalmat szavazni, mert erről az ágról fog valami kisarjadni. Tudni kell, hogy Zsigmond családjában megjelennek az Árpád-házi leány ágazatból ősök. S kiderül, hogy ők szinte kivétel nélkül IV. Béla leányai. Itt válik érdekessé valami, mert ki alapítja királyi szinten a pálos rendet? IV. Béla. Ki az, aki azt mondja, hogy nincs semmi baj, mert a magyarság megváltása biztosítva van? Még ifjú korában szintén IV. Béla, s ebben egy hallatlan tudatosság jelenik meg. Nagy Lajos pedig szintén tudja ezt az összes magyar főpappal és nemessel együtt. Nehogy azt higgyük, hogy ezek nagyon nagy titkok, hogy ez misztikum, mert ettől király a király. Erre mondják a középkori források: „a király szíve olyan, mint a csillagos égbolt, aki abba beletekint, az tudja, hogy tényleg a teremtő közelébe érkezett el!”. És itt lehet érzékelni azt is, hogy a nemzet rövid távú érdekét a hosszú távú érdek miatt nem fogjuk feláldozni. Ez elképzelhetetlen. S jön Luxemburgi Zsigmond, és mi benne az elképzelhetetlen? Előre megyünk az időben. Hunyadi Mátyás, amikor felépíti a budai és visegrádi palotát, szobrot állíttat apjának, testvérének, saját magának, és még valakinek: Luxemburgi Zsigmondnak. Pedig Mátyás, ha mint királyi elődjét tekinti Zsigmondot, akkor nem szobrot állít neki, hanem még az emlékét is kigyomlálja. Tehát ez a szoborállítás egy árulkodó jel.

Luxemburgi Zsigmond élete kalandos. Először is, ő Mária királynő férje. Mária áldott állapotba kerül, és lovaglás közben – ez megint érdekes, magyar királylány már szinte szülés előtt van, de még mindig lovagol, - egyedül van egy erdőben, vágtazik, felbukik, a szülés megindul, és mindketten meghalnak. Tehát Zsigmond özvegyen marad, járja az országot, daliás fiatal ember, s jó sorsa valahová Erdélybe vezérli, ahol találkozik egy Erzsébet nevezetű gyönyörű szép leánnyal. Zsigmond magyar király, bizonyos dolgokhoz joga van, és a magyar hagyomány szerint szerelembe esik. Bármily különös, azt lehet mondani, hogy a magyarság ezért a szerelemért fogadta el őt uralkodójának, és azért az egy csepp vérért, amit ősei révén magában hordozott Árpád véreből.

Itt lehet érzékelni, hogy mi is az a fekete színű holló, ami a csőrében hoz valamit, és nagyon messziről érkezik. A magyar nyelvben a hollóra nehezen lehet ráfogni, hogy élő minőség. Ugyanis az első, hogyha elkezdjük pörgetni a szavakat, a *hulla*. Nyilván a holló nem hulla, de a halálon át menekít valamit a csőrében, ami a népmesékben az élet vize. Ez egy család számára jelentheti azt az egy csepp vért, ami ha jó helyre kerül, a nemzet egy válságos pillanatában növénykévé fog hajtani. Miért beszélnek Magyarországról mind a mai napig nemzetség- vagy családfáról. Ez egy teljesen általános, az egész emberiség kultúrkincsében fellelhető hagyomány. Pont ezért a növekedésért, mert visszametszhetünk egy fát, ki is vágthatjuk, el is pusztíthatjuk, de ha maradt még belőle valami az újra ki tud hajtani, és sokszor ezek a magok hosszú időn keresztül lappanganak a föld alatt.

Ki az édesapja Hunyadi Jánosnak? És itt ne arra gondoljunk, amit velünk megtanítottak, hanem az a lényeg, hogy Hunyadi Mátyás erre mit mondott. Amikor feltették neki a kérdést, hogy kegyelmednek ki volt a nagyapja, azt válaszolta, hogy Zsigmond király.

Mert Luxemburgi Zsigmond szerelembe esik az Erzsébet nevezetű lánnyal, s a nász után Zsigmond lehúzza az ujjáról egy gyűrűt. Ez a gyűrű kerül bele a Hunyadiak címerébe, ez a gyűrű pedig arra szolgál, mondja Zsigmond Erzsébetnek, ha eljön az idő és fiút szülsz, hozd fel Buda várába, és ez a gyűrű legyen a bizonyosság arra vonatkozólag, hogy a gyermek, akit megszülsz, az én fiam. Történéseink nem tudnak elszámolni Hunyadi János gyors felemelkedésével. Hunyadi János még egyetlen cselekedetet nem hajt végre, nincsenek hőstettei, amikor már Zsigmond király mellett van, már a főnemesi udvarokban járja ki a minden magyar főnemes palánta számára kötelezően előírt iskolát. A híres Vajkot, akit Luxemburgi Zsigmond, mint Hunyadi János apját felemel, megajándékozza a Hunyadi birtokokkal, és innen kapják a nevüket, de van egy hatalmas nagy bökkenő. Vajknak van még egy fia, János, és hogy hívják Hunyadit, őt is Jánosnak. Vajon hogyan fordulhat elő, hogy egy családban két gyermeknek, akik élnek, ugyanazt a keresztnévet kapják? Egészen más dolog, ha meghal az első gyermek, születik egy másik, és aki meghalt, annak a nevét kapja a második. De itt él mindkettő, és mindkettőt Jánosnak nevezik. Vajk nem törődik Hunyadival, a másik Jánossal viszont igen. Hunyadi János nem azt a nevelést kapja, amit Vajk eredeti gyermeke, János. Miért ez a megkülönböztetés? Hogyan lehetséges az, hogyha körbenéznek Magyarországon, számtalan nemesi család van, meg sem lehetne Hunyadi Jánost találni, és rögtön ott van Zsigmond király udvarában. János pedig rögtön, miután az apródi iskolát kijárja, fényesen bizonyítja, hogy nem akar ki. S már neki megjelenik a nevében, a címerében a holló és ezzel elindul egy program. És abban

a pillanatban kiderül, hogy neki nemcsak Luxemburgi Zsigmond a legfőbb segítője és támogatója, hanem pálos rend is.

Hunyadi János és a pálosok, mintha csak egymásra találnának, szinte végig együtt vannak. Hunyadi János, Zsigmonddal együtt eljut a bázeli zsinatba, Rómába, Prágába, mert a király mindenhová magával viszi. Mert ez Zsigmond egyetlen erénye, hogy nem metszette vissza ezt az ágat önmagában, – mert megtehetette volna - ezért állít majd neki szobrot Budán és Visegrádon az unokája, Mátyás király.

A Hunyadiak származása tényleg rejtély, és Zrínyi Miklós is azt írja: „minden magyar forrás azt mondja, hogy Zsigmond volt az atyja Jánosnak”. A magyar forrásokról pedig azt kell tudni, hogy nem ismerik a hazudozást, mert mindig nagyon pontosan ügyelnek arra, ki honnan jött, és kik a felmenői. De Hunyadi János olyan nagy táltumokkal érkezik, hogy lenyűgöz mindenkit, és abban a pillanatban felragyog. Azt mondja Zrínyi, ha a régi időkben élt volna János, bizony az ő apjának Jupitert tették volna, mert ember ennyi jótettet végrehajtani nem tud. Ez az a hatalmas megújító erő, amit a holló a szent királyok véréből átment. Mert bármily különös, ez a holló IV. Béla véréből hozza magával. És kikerült Mátyás címeréből az Árpád-sáv? Nem, a családi címerben jelenik meg. Az ország címerében mindig benne van, de hogy a Hunyadi család címerében benne van, ez csak egyféleképpen lehetséges, ha egyetlenegy csepp árpádi vér elérkezik, s az kitereljesedve fává nő. Hogy Hunyadi János milyen tetteket hajt végre, ez mindenki előtt tudott. De mivel hajlamosak vagyunk arra gondolni, hogy ő egy egyszerű katona és vitéz, ehhez képest vallásossága példaértékű, s ez azt jelenti, hogy ebből a vallásosságból még Kapisztrán Szent János is meríteni tud. Ugyanis leírják, hogy Kapisztrán Szent János Nyugat-Európából.

Jön, s elkezd okítani Hunyadi Jánost. János pedig gyönyörűen felhívja a figyelmét arra, hogy a Mindenható Isten az egekben lakik, s ő azt a Mindenhatót ismeri és nem a teológusok véleményét. És ekkor vagyunk 1456 után, amikor megjelenik, és egész Európa egén látható egy hatalmas üstökös. Menetrend szerint érkezik. Mikor érkezett menetrend szerint ennek az üstökösnek az elődje? Nagy Lajos halálán van, és felbukkan egy üstökös, s mindenki tudja, hogy ez a király halálát jelenti. Ezt követően pedig Hunyadi János halála előtt jön az üstökös. Hunyadi a következőket mondja: „ez az üstökös sok minden jelent” – figyeljünk az észjárásra és a nagyságrendre, mert egy ilyen égi tűnemény felbukkanásakor nagyon sok mindent el szoktak mondani, hogy mi mindent hoz magával, ezeket János is tudja, s a következőket mondja - „de legfőképpen az én haláloamat jelenti”- ennyire van ő az égi pályához odakötte. Azért jön ez az üstökös, mert ez hozta Nagy Lajos halálát is. Ez a holló útja, és égi pályája. Ahogyan János a temetéséről végrendelkezik, az nem a római katolikus szertartás szerint történik. Bemegy egy templomba, természetesen körülötte a pálosokkal, lefekszik az oltár elé és 6 hatalmas gyertyát gyújt meg. Kettőt lábhoz, kettőt fejhez, kettőt derékhoz helyeztet, s a következőket mondja: „mire a gyertyák leégnek, én már halott leszek!”. Ilyen volt Hunyadi János, s az ő halála indítja el végképp a pályán a kisebb fiát, Mátyást.

Kik voltak Mátyás idején Magyarországon a híres pálosok? Először is, Mátyás még Bécsben van fogságban, s kiderül, hogy Budaszentlőrincen egy hatalmas mozgalom indul el, amit Báthory László irányít és vezet. Ő már életében egy legenda és csoda.

Tudjuk, hogy a pálosok indulásánál megjelent a barlang, tehát a Hármass-barlang mellett a forrásoknál építik fel az első templomot, aztán, mintha nem is léteznének barlangok, hosszú a csönd, majd kiderül, hogy mégis vannak barlangok, mert Báthory László a Budaszentlőrinci kolostor fölött található barlang mélyébe megy le néhány társával. De miért mennek le? Az Úr keresztjét veszik, mint fegyvert magukhoz, és lemennek a barlang mélyébe harcolni. Hogy mit jelent ez a vitézi küzdelem, ezen el, lehet gondolkodni, de egy biztos, Mátyás ez idő alatt fogságban van.

Feljönnek, és Báthory László a következőket mondja: „mostantól kezdve elérkeztünk abba a korszakba, hogyha valaki házasodni akar, úgy fog élni, hogy a házasságából nem fog gyermeket várni, amikor pedig házas, úgy gondolja, hogy özvegységben van. Aki épít, mostantól kezdve olyan, mintha nem akarna abban lakni, amit felépített, aki szőlőt művel, mostantól kezdve úgy műveli a szőlőjét, mintha nem akarna a szüret idején jelen lenni!” Ez nagyon költőinek tűnő program kihirdetése, de ugyanakkor egy nagyon kegyetlen pillanat is, mert azt jelenti, hogy innentől kezdve úgy fogunk élni, hogy minden napot az utolsóknak kell tekintenünk. Úgy fogunk várakat, kastélyokat templomokat építeni, hogy tudjuk, nem mi fogunk majd benne lakni. S ebben a pillanatban jelenik meg Mátyás király, s ezt ő is pontosan tudja. Gondoljunk csak a visegrádi építkezésére, milyen nagyszerű az a király, aki Európában, és talán az egész világon a legcsodálatosabb palotát építi fel, s közben tudja, hogy még 50 évig sem fog állni, de mégis megteszi, és mégsem válik szomorkodóvá. Ez a pálos misztérium lényege.

Mátyásnak is megvan a kedvenc Pálos barátja, őt Gergelynek nevezik. Gergelyt kétszer is megválasztják rendfőnöknek. Hogy milyenek lehettek a pálosok, milyen lehetett Mátyás király, és milyen lehetett az az emberi légkör, ahogy ők éltek, itt két anekdotát közlök, amiből igazából látni, hogy milyen emelkedettek voltak. A pálosokat szentek közösségének nevezik, szent emberek, és hiba nincs, mert a legszigorúbb rendek között említik nevüket. Gergely rendfőnöksége alatt történt, hogy

két szerzetes, két jó barát, a tilalmas böjti napokon mindig eltűnik, ugyanakkor a cellájukból isteni illatok áradnak ki. Gergely tudja, hogy ők lehetnek a közösségi morál megrontói, de ő is érzi az illatokat. A tilalmas napokon pedig húst enni nem szabad. Egyébként ettek a pálosok húst, de tudták mikor kell, tudták hogy mikor ad a húsból származó energia erőt, és mikor viszi el az erőt. Nem véletlenül volt napokra felosztva az esztendő. Tehát ez a két barát eltűnik egy jó kis fűszeres kappannal, amit elkezdenek majszolni. Tudni kell, hogy a rendfőnöknek hatalmas tekintélye volt. Gergely belép a titkos helyre utánuk és a következőket mondja: az Isten irgalmazzon nektek, hogy engem nem hívtatok meg! Leül és kér az ételből, és elkezdenek enni, aztán az első nagy ijedtségből derű lesz és a rendbontók megfogadják, hogy soha többet ilyen nem cselekednek. Ez pedagógia, és hatalmas nagy tanítói tudás, mert nem azzal hat rájuk, hogy szigorúan ledorongolja, megszegényíti vagy megbünteti őket, hanem a saját bőrét is veszélyeztetve - mert ő is megszegi a szabályzatot - mutatja meg nekik a helyes utat.

A másik történet, hogy pestről két gyönyörű szép özvegyasszony érkezik a rendházhoz, és Gergely pontosan tudja, hogy melyik az a fiatal szerzetes, aki bizony szemének mohóságát, a szoknyára tekintvén nem tudja féken tartani. Odahívja magához, hogy legyen ő is ott megbeszélésükön, miközben ezeket a szépségeket fogadja, mert ez a két özvegyasszony jelentkezni akar a szerzetbe. Mondja a rendfőnök nekik, hogy nálunk nincs üres cella. (De a pálosoknál egyébként nincsenek asszonyok.) Ekkor szólal meg a pajzán szerzetes, hogy perjel úr, az én cellám mellett van egy üres szoba. Ilyenkor nem kell rosszra gondolni, csak pusztán arra, hogy ott vezekelnek a férfiak és mellettük ott sugárzik a női erő. Itt persze megint épületes tanítás következik a fiatal szerzetes részére, ami sajnos kimaradt a szövegből, amit sajnos nem jegyeztek le.

Ugyanezzel a legénnyel még egy játékot játszott Gergely mester. Megint leányok jönnek, megint gyönyörűek, megint őt hívja be tárgyalni, éppen azért, hogy legyen jelen, és nézze, hogy fejlődött-e már a legény valamit. Mikor elmegy a két lány, megbeszélik a dolgokat, és nem is neki mondja, csak úgy magában megjegyzi Gergely, hogy milyen gyönyörű volt ez a két asszony, és főleg a magasabb, egy hibája, hogy fél szemére nem lát. Erre mondja a kis legény, hogy generális úr, én jól megnéztem, és olyan gyönyörű tüzes tekintete volt.

S akkor megint jön a tanítás, s itt sajnos megint lemarad a csattanó, de lehet érezni, hogy mi az. Ezekben Gergely lelkivilágába és személyiségébe lehet valahogyan beletekinteni. Ha valaki ennyire fennkölt és humoros tud lenni, lehet érzékelni, hogy Hunyadi Mátyás miért szereti ennyire. És amikor Mátyás királynak valami baja van, mindig felmegy Budaszentlőrincre, és ott Gergellyel az egész éjszakát végigbeszélgetik és végigmélikedik, és kiderül, hogy Gergely minden élethelyzetre tud valami vigasszal élni. Úgy is tekintik őt, mintha ő lenne a földre leszületett vigasztaló, aki mindenkit, minden időben meg tud vigasztalni. De miről beszélhet egymással Gergely és Mátyás?

Itt van még egy történet, de ez már Mátyásra világít rá, és egy picit eltűnődhetünk, azon, hogy ezek a beszélgetések milyen szellemi magaslaton folytak. Galeottó jegyzi meg, hogy Mátyás király híre szétterjedt Európában, jönnek hozzá bölcsek, tudósok és mindenki Mátyás bölcsességén csügg, és mindenki be akarja mellette bizonyítani saját tudását és felvérteztségét. Ekkor az esztergomi érseket meglátogatja egy Dattó nevezetű itáliai főpap, aki egyben teológus is, s alig várja Mátyás Esztergomba érkezését, hogy találkozhasson és beszélhessen vele, hogy saját műveltségét fényesen felcsillantsa előtte. Meg is érkezik Mátyás király, Dattó már tűzben ég, már látja maga előtt, hogy főpapi ornátusban a vallásról, szent titkokról szónokol, és kioktatja a magyar királyt. Vacsora van, a nagy beszélgetések ideje, s az új vendéget is meghallgatják, aki elmondja magáról – és itt szerénységről szó sincs – hogy ő itáliai főpap, korának legnagyobb teológusa, és felajánlja, a király bármit kérdezhet tőle, szent titkokat, teológiai dolgokat, csak tegye, mert ő mindenre tud válaszolni. Mátyás király szépen felvezeti kérdését, bizony őt régóta foglalkoztatja egy probléma. Közben Galeottó zárójelben megjegyzi, hogy Mátyás király pontosan ismeri ezt az embertípust, akik soha nem szentelnek figyelmet az erkölcsre, és az evangéliumok magyarázatára, helyette fennkölt gondolatokat kergetnek, filozofálgatnak, és a szentháromságról értekeznek, tehát csupa olyan légvárról beszélnek, amit nem lehet tényekkel alátámasztani, mert nem jelenik meg emberi vetületben, és nem lehet cselekedetekre lebontani. Tehát Mátyás ezt pontosan tudja, de mégis kíváncsi a reakcióra, és azt mondja neki, látja, nagyon bölcs ember, de mivel ő egész életét hadjáratban éli le, ilyen nagyon komoly dolgokkal nem tud foglalkozni, mert nem nagyon jut rá ideje. De már régóta izgatja őt egy kérdés, hogy annak idején Jézus Krisztus saját egyházának fejevé miért azt a Pétert nevezte ki, aki Jézust elárulta, cserbenhagyta, sőt a lényeg, hogy esküvel megtagadta, hogy valaha is ismerte őt. Holott ott volt János, aki végig kitartott, akiben nem volt hiba, akit Krisztus szeretett, aki megőrizte szüzességét, tisztaságát, és soha semmilyen körülmények között nem hagyta cserben Krisztust. És itt lép be az erkölcs a kérdésbe. Mert ha valaki nem tudja, hogy az erkölcs mit jelent az emberi életben, a legfontosabb dolgokat el fogja maga mellett engedni. És Mátyás tovább folytatja, hogy ezzel Krisztus milyen példát akart mutatni az utódok felé, hiszen egy árulót jutalmazott, aki őt megtagadta, megcsalta, viszont aki méltán megérdemelné a jutalmat, János, minthogyha nem is tett

volna semmit. Hosszútávon az emberiség ebből hogyan okuljon? Mert ebből az emberek csak arra következtethetnek, hogy bűnüket nyugodtan el lehet követni.

Dattó természetesen már a kérdést nem érti, de elkezd teológiai kérdésekbe bocsátkozni, és egy többórás beszédet tart, melyet a következőkkel fejez be: ez egy olyan teológiai titok, amit jobb, ha nem kutatunk, mert ez nem emberre vonatkozik, ezt Krisztustól sem merte soha senki megkérdezni. Itt lehet látni a kétféle kereszténység közötti különbséget. Ő Itáliából jön, a római pápa hazájából, és nem tudja, hogy Péter örökségét a pápai hatalmat miért a római pápák kapják, miért Péter alapozza meg a pápák hírnevét és hatalmát.

S ekkor Mátyás a következőképpen válaszol, bár mivel neki ott vannak a hadi események, s az állami élettel kapcsolatos gondok és nem ér rá elmélkedni, de azért nem ilyen egyszerű a dolog, mert erről sok mindent lehet tudni. Van egy Jeromos nevű egyházatya, aki a következőket írja – és Mátyás úgy idézi, mintha csak tegnap olvasta volna, lehet érezni, hogy játszik vitapartnerével. És ezek mindig erkölcsi tanításokat is jelentenek. Jeromos erről azt mondja: azért lett Péter és nem János az egyház feje, mert ezzel Krisztus a tanítványok között nem akart szakadást előidézni, mivel Péter volt az idősebb, János pedig minden forrás szerint ekkor még fiatalember volt. Tehát Jeromos szerint Krisztus egy meglelt, idős embert nem akart a háttérbe szorítani azzal, hogy egy méltatlannak tűnő ifjút állít a római pápai székhelyre. Ezt Jeromos leírja, és ez azt jelenti, hogy ő sem tudja az igazi okát, de Mátyás szerint ebből el lehet indulni. S ezután elmondja, hogy ő milyen következtetésre jutott, és félelmetes a tanulság. Péter, a bűnös embert képviseli, akinek volt felesége, ismeri az emberi vágyakozás hevességét, ismeri az ölelés csapdáját, ismeri milyen, amikor az embert vágyak és kínok gyötrik, tehát ismeri az embert. Ezzel szemben János büntelen, szűz volt, soha nem volt emberi vágyakozása, mindig tiszta tudott maradni. Itt lép be a kegyelem az üdvtörténetbe, ha János lett volna Rómában a pápai szék betöltője, akkor a bűnös embernek, mivel magából indult volna ki, nem adott volna kegyelmet, mert azt mondta volna, hogy ez nem emberi gyöngeség, amit helyre lehet hozni, hanem, emberi gonoszság, nem adott volna kegyelmet, és a legkegyetlenebb módon büntetett volna. Viszont Péter, aki ismeri az esendő embert, aki ismeri a bűnt, aki tudja, hogy a kegyelem ereje milyen hatalmas, ő az esendőknak megbocsájtott. Ezzel Mátyás király egy fennkölt, emelkedett tudásról tett bizonyosságot, mert ezt egy teológus így soha nem tudta volna kikövetkeztetni.

Ezen történet alapján képzeljük el, milyen magaslatokon beszélgethetett Mátyás király azzal a pálos generálissal, akivel már az alapokat nem kellett tisztázni. És végig megmaradnak egymás mellett és ténylegesen együtt szárnyalnak.

(vége)

-
- Nyomtatásban részekre bontva megjelent a [Táltos Mén-hír](#) c. folyóirat 2000/2. számától kezdődőleg
 - E lap pontos helye az Interneten:
http://www.kitalaltkozepek.hu/szantailajos_matyasesapalosok.html

Kapcsolódó oldalak:

- **Pap Gábor: "Angyali korona, szent csillag"** - Beszélgetések a Magyar Szent Koronáról c. könyvének internetes kiadása: <http://www.kitalaltkozepek.hu/szentkorona.html>
Függelék: **Rasdi mesél - Gondolatok a szkíta nép-nemzeti szertartásrendről:**
<http://www.kitalaltkozepek.hu/rasdimesel.html>
 - **Sárkányok, táltosok, királyok...** - Beszélgetés Szántai Lajos kutatóval:
http://www.kitalaltkozepek.hu/szl_beszeltetes.html
 - **Szántai Lajos:**
- **Árpád-házi királyok fényes nemzetsége - Koppány kupája**
http://www.kitalaltkozepek.hu/szantailajos_koppanykupaja.html
- **Pálosok** http://www.kitalaltkozepek.hu/szl_palosok.html
-

